

ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΚΑΙ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ

Οἱ Κοινοτικές ἐκλογές στὸ χωριό μας δὲν ἦταν δυνατὸν νὰ μείνουν ἔξω ἀπὸ τὸ κλίμα ποὺ ἐπεκράτησε σ' ὅλη τὴν Ἑλλάδα. Δυστυχῶς ὁμῶς, ἐδῶ οἱ ἐξελίξεις πρὸ τῶν ἐκλογῶν - ποὺ σ' ὅλους εἶναι γνωστὲς - δημιούργησαν ἕνα βαθὺ ρήγμα. Ὅλοι μας, ἄλλος λίγο ἄλλος πολὺ, ἔχουμε τὴν εὐθνή μας.

Δὲν ἔλλειψαν οἱ ἀντιθέσεις ποὺ οἱ περισσότερες δημιουργήθηκαν καὶ καλλιεργήθηκαν ἀπὸ προσωπικὲς φιλοδοξίες καὶ μικροκομματισμούς.

Ἐντεχνα, οἱ ἀντιθέσεις καὶ τοποθετήσεις ἐσπειραν τὸ φανατισμὸ καὶ τὴ διχόνοια ποὺ τραυμάτισε θανάσιμα τοὺς φιλικοὺς δεσμοὺς τῶν μελῶν τοῦ Συνδέσμου μας, ποὺ ὅπως ἔχει ὁμολογηθεῖ ἀπὸ ἐξωχωριανοὺς ἦταν ἕνα πρό-τυπο δραστηριότητας καὶ ἀγκάλιαζε χωρὶς διάκριση ὅλους τοὺς χωριανοὺς ὅπου κι' ἂν θρίσκονταν.

Δὲν ἐπιθυμοῦμε νὰ καταλογίσουμε εὐθύνες. Τὶς πράξεις καὶ τὰ λόγια ὅσων ἀναμίχθηκαν ἐνεργὰ στὶς ἐκλογές, ἄς τοὺς κρίνουν οἱ ἐπερχόμενοι. Ἐπιθυμοῦμε, καὶ κάνουμε ἐκκλήση γιὰ τοῦτο, νὰ μπεῖ στὸ περιθώριο ὅτι ἔγινε καὶ νὰ δώσουμε τὰ χέρια γιὰ τὸ καλὸ τοῦ χωριοῦ μας, τοῦ Συνδέσμου μας καὶ τῶν ιδίων. Δὲν ἔχουμε τὸ δικαίωμα νὰ συνεχίσουμε τὶς ἀντεγκλήσεις καὶ προστριβές.

Ἡ διχόνοια σὲ κάθε περίπτωση φέρνει ζημιὰ καὶ πολλὰς φορὲς καταστροφὴ!

Τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο τοῦ Συνδέσμου μας δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα καὶ δὲ μπορεῖ νὰ μείνει ἀπαθὲς στὶς ἐξελίξεις ποὺ ἔφεραν τὸ διχασμὸ τῶν μελῶν του. Δὲν θὰ ἀδρανήσει καὶ

δὲ θὰ διαλυθεῖ ὅπως φημολογεῖται.

Καλεῖ ὅλα τὰ μέλη τοῦ Συνδέσμου νὰ δείξουν μειοδοπάθεια καὶ νὰ λησμονήσουν τὶς ὅποιες διαφορὲς. Νὰ σσπειρωθοῦν γύρω ἀπὸ τὸ Σύνδεσμό τους γιὰ τὸ τοῦτο ἐπιβάλλει τὸ ἀτομικὸ καὶ συλλογικὸ συμφέρον. Ἄς ἀφήσουν πίσω κάθε πίκρα καὶ παράπονο καὶ ἄς δώσουν τὰ χέρια.

Ἐμπρὸς γιὰ μιὰ καινούργια ἐξόρμηση φιλίας καὶ κατανόησης.

ΑΝΑΚΑΤΑΤΑΞΕΙΣ ΣΤΟ Δ.Σ. ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

Μετὰ τὴν παραίτηση τοῦ προέδρου κυρίου Κώστα Π. Βλάχου, τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο ἐξελέξε ὁμόφωνα Πρόεδρο τοῦ Συλλόγου τὸν κύριο Ζαχαρία Ἰωάννη Ραπτόπουλο, καὶ θὰ συνεχίσῃ τὸ ἔργον του γιὰ τὴν πρόοδο τοῦ χωριοῦ, μὲ τὴν ἀγάπη καὶ συμπαράσταση ὅλων τῶν χωριανῶν μας.

Γιὰ τὴ συμπλήρωση τῆς κενῆς θέσης τοῦ μέλους τοῦ Δ.Σ. ποὺ δημιουργήθηκε, κλήθηκε καὶ προσήλθε ὁ πρῶτος ἐπιλαχὼν σύμβουλος κύριος Παναγιώτης Νικ. Κυρίτης.

ΚΑΛΕΣ ΓΙΟΡΤΕΣ

Τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο τοῦ Συνδέσμου, ἀπενθύνει στὰ μέλη του, ὅλους τοὺς χωριανοὺς καὶ τοὺς φίλους του, τὶς πρὸ θεομέσ κι' ἐγκάρδιες εὐχές, γιὰ τὶς γιορτὲς τῶν Χριστουγέννων καὶ τοῦ Νέου Ἑτους 1983.

ΚΟΥΚΟΥΒΙΣΤΙΑΝΑ ΝΕΑ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΚΑΛΟΣΚΟΠΗΣ

Πρόεδρος του χωριού μας εκλέχτηκε ο Παναγιώτης Κ. Βλάχος με κληρο, λόγω ίσωσης των δύο επικρατεστέρων συνδυασμών.

Το Δ.Σ. του Συλλόγου θα του συμπαρασταθεί στο έργο του, όπως έκανε και κατά το παρελθόν με τον προκάτοχό του.

Ο «ΜΕΡΑΚΛΗΣ» ΣΩΖΕΙ ΔΕΚΑΠΕΝΤΕ ΑΤΟΜΑ

Όταν το λεωφορείο της γραμμής Αθήνας Καλοσκοπής, έφτασε στις Βρύζες, σταμάτησε στην άκρη του δρόμου, και ο οδηγός του κατέβηκε και απομακρύνθηκε. Τότε το χειρόφρενο αποσυνδέθηκε και το άμαξι άρχισε σιγά — σιγά να κυλάει προς τον κατήφορο.

Οι επιβάτες του άκυβέρνητου λεωφορείου τρομοκρατημένοι έβαλαν τις φωνές καλώντας τον οδηγό. Ο Γιώργος Λευκαδίτης (ΜΕΡΑΚΛΗΣ) που ήταν και κείνος επιβάτης, χωρίς να χάσει την ψυχραιμία του, πλησίασε στη μηχανή κι έστριψε το τιμόνι του, τραβώντας συγχρόνως και το χειρόφρενό του ακινητοποίησε το «τρελλό» λεωφορείο στην άκρη ακριβώς του γκρεμού, γλυτώνοντας από τον απειλούμενο κίνδυνο δεκαπέντε ζωές.

Ας σημειωθεί ότι πρώτος απ' όλους θα σκοτωνόταν ο οδηγός του διότι ακούγοντας τις απελπισμένες κραυγές των γυναικών τσακίστηκε τρέχοντας να ανεβεί από την μπροστινή πόρτα του άμαξιού, διακινδυνεύοντας να συμπαρασυρθεί, προκειμένου να το συγκρατήσει. Δεν έπρόλαβε όμως, διότι επέτυχε την ακινητοποίησή του ο μπάρμπα Γιώργης ο («Μερακλής»).

Φ. Λ.

ΤΑ «ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΙΚΑ»

Αυτά μας είπε η Κατερίνα Παν. Μώρη προλογίζοντας την παράσταση που δωσε η άξια ΝΕΟΛΑΙΑ του χωριού μας, το βράδυ της 15ης Αύγουστου 1982

«Αγαπητοί συγχωριανοί και φίλοι,

Σας καλωσωρίζουμε στην αποψινή θεατρική μας παράσταση, τα «Καραγκιόζικα» του Βασίλη Ρώτα.

Η προσπάθεια αυτή, που γίνεται για πρώτη φορά στο χωριό μας, ξεκίνησε από μας κυρίως τους νέους του χωριού και σκοπό έχει να συμβάλει στην πολιτιστική και στη γενικότερη ανάπτυξη του χωριού μας. Σ' αυτούς τους σκοπούς σαν πρώτο βήμα προσέξαμε την κατά κάποιον τρόπο δημιουργία ψυχαγωγικών εκδηλώσεων όπως η αποψινή.

Το όμορφο χωριό μας, απομονωμένο και λησμονημένο εδώ στην όρεινη Φωκίδα, εγκαταλειμένο, από τους ανθρώπους που βρέθηκαν στην ανάγκη να φύγουν στις πόλεις και στην ξενητιά αναζητώντας μια καλύτερη τύχη, προσπαθεί με δυσκολία να κρατηθεί ζωντανό με ό,τι του έχει απομείνει. Αυτή την αγωνία του χωριού μας συνειδητοποιώντας εμείς οι νέοι σκεφθήκαμε να συμβάλλουμε στην προσπάθεια να κρατηθεί το χωριό μας και να ζωντανέψει.

Η προσπάθειά μας ολοκληρώθηκε και πέτυχε τους σκοπούς της γιατί στην ιδέα της βοηθήσαν όλοι οι νέοι, μικροί — μεγάλοι με πνεύμα συνεργασίας και ομαδικότητας. Μα και όλοι οι χωριανοί αγκάλιασαν με πραγματική αγάπη την έκδήλωση και πρόσφεραν ό,τι μπορούσαν σ' αυτή την υπόθεση.

Με την ευκαιρία αυτή θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε όλους όσους μας βοήθησαν και μας ενίσχυσαν στην προσπάθειά μας. Του συμπατριώτη μας ήθοποιό Φοίβο Ταξιάρχη, για την βοήθειά του.

Το Σύνδεσμά μας που μας έφοδίασε με όλα τα απαραίτητα για την παράσταση, ανέλαβε όλα τα έξοδα, και δούλεψε με όλα τα μέλη του για την επιτυχία του σκοπού μας και ειδικά με τον πρόεδρο Κ. Βλάχο και τον Γραμματέα Βαγγέλη Τσιρώνη τον ιερέα μας που μας παραχώρησε ηλεκτρικό ρεύμα για την ανάγκη της παράστασης μας καθώς και τους συγχωριανούς μας κ.κ. Γ. Αποστολόπουλο που πρόσφερε την

Ξυλεία του και την προσωπική εργασία για το στήσιμο της εξέδρας, τον κ. Παναγ. Σκεπετάρη για τις ηλεκτρικές εγκαταστάσεις, τον κ. 'Αργύρη Καλογήρου για το στήσιμο των σκηνικών και όλους τους άλλους που με τον τρόπο τους βοήθησαν αυτή την προσπάθεια.

"Αν αυτή η προσπάθειά μας πετύχει τελικά να κριθεί από σ'ας τους ίδιους σ'αν πετυχημένη και αξιόλογη, αυτό θα όφειλεται αποκλειστικά και μόνον στο πνεύμα συνεργασίας, όμόνοιας, και αλληλοβοήθειας που αναπτύχθηκε μεταξύ μας σ' όλη την διάρκεια της προετοιμασίας.

"Ας γίνει λοιπόν αυτή η προσπάθειά μας παράδειγμα για όλους τους χωριανούς που αγαπούν και πονούν το χωριό μας και ποθούν να το βλέπουν να αναπτύσσεται και να προκόβει.

"Ας καταλάβουμε όλοι πώς μόνο με πνεύμα συνεργασίας και όμόνοιας θα λυθούν τα προβλήματα του χωριού πώς μόνο με την αλληλοβοήθεια και την κατανόηση θα πάει το χωριό και ό τόπος μπροστά! Και τώρα λίγα λόγια για το έργο:

Τα «Καραγκιόζικα» είναι μοναδικό θεατρικό είδος στον τόπο μας που με έξοχο χιούμορ, άπιστευτη συντομία κι έκπληκτική σκηνική οικονομία, με τα πιο απλά και λιτά μέσα, παρουσιάζει όλη τη φοβερή πραγματικότητα του καιρού μας.

'Από τα «Καραγκιόζικα» διαλέξαμε και παρουσιάζουμε τέσσερα κομμάτια:

Τήν ψηφοθηρία, που σατυρίζει τον τρόπο με τον οποίο παλαιότερα αποσποῦσαν τήν ψηφο του άπλου ψηφοφόρου.

Τόν Καραγκιόζη Ξενοδόχο που σατυρίζει τήν έφευριτικότητα του "Έλληνα να βρίσκει τρόπους να μαδάει τους Ξένους.

Τό τί έστί Πατρίς που διακωμωδεῖ τόν τρόπο που αντιλαμβάνεται τήν έννοια τής πατρίδας ή άνώτερη τάξη.

Τέλος τα Καλλιστεία πιστεύουμε πώς αποτελούν τήν πιο εύθυμη πλευρά τής αποψινής μας παράστασης και δείχνουν πόσο άσχετος είναι ό θεσμός με τήν έλληνική πραγματικότητα. Μ' όλα αυτά τελειώνοντας σ'ας εύχαριστούμε μέσα άπ' τήν ψυχή μας, που άγκαλιάσατε τήν αποψινή μας παράσταση κατακλύζοντας τό χώρο τής πλατείας και σ'ας εύχόμαστε καλή διασκέδαση».

**ΝΕΑ
ΓΕΝΙΑ**

ΕΠΙΤΥΧΙΕΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

Τό δελτίο μας με ιδιαίτερη χαρά και δικαιολογημένο καμάρι πληροφορήθηκε και δημοσιεύει τα όνόματα των νέων του χωριού που πέτυχαν σ'ις φετεινές εξέτάσεις και εισάγονται σ'ις όνώτατες και άνώτερες σχολές. Συγκεκριμένα πέρασαν οι:

— Κολλύρη 'Αγγελική στήν Πάντειο 'Αθηνών.

— Πασσαλής Μπάμπης και Χασιακός Θανάσης σ'τους πολιτικούς μηχανικούς του Ε.Μ.Π. 'Αθηνών.

— Μαντζιού Μαρία στήν 'Ανωτάτη Βιομηχανική Θεσσαλονίκης

— Μαλιβίτης Νίκος στή σχολή Πολιτικών 'Επιστ. 'Αθηνών

— Νικοπούλου Λένα στήν 'Ιατρική Θεσσαλονίκης . . . με 9.638 μόρια «Μπράβο θηρίο»

— Κουφός Λεωνίδας στήν Νομική 'Αθήνας

— Μώρη Κατερίνα σ'α KATE Πατρών τμήμα Δασοπονίας

Και τέλος ή Τομαρά Γαρυφαλλιά εισάγεται στήν 'Αρχιτεκτονική Θεσσαλονίκης σ'αν άριστούχος άπόφοιτος τής σχολής γραφικών των KATE

Τό δελτίο συγχαίρει τους έπιτυχόντες και τους εύχεται έπιτυχία σ'ις σπουδές τους.

Τό γραφείο του Συνδέσμου μεταφέρθηκε στήν όδό Σωκράτους 79-81 (πλατεία Βάθης) 1ος όροφος γραφείο 104.

ΓΙΟΡΤΑΣΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

του ΦΑΝΗ ΛΕΥΚΑΔΙΤΗ

Οι Καλοσκοπίτες καρτερούσαν με λαχτάρα ν' απολαύσουν και φέτος τον αγαπημένο τους Φοίβο. Στάθηκε όμως αδύνατο στον άξιο και λαμπρό καλλιτέχνη να μας ικανοποιήσει αυτή την επιθυμία. Διοργανώθηκε πάλι φέτος, όπως πέρυσι, στις 15 Αυγούστου γιορταστική έκδηλωση στην Παναγία. Ο κόσμος διψασμένος για χορούς και διασκέδασεις, αυθόρμητα συγκεντρώθηκε στον γνωστό χώρο της Μαγελόχαρης, κι όπως πάντα χαρούμενος γελαστός και κεφάτος γλέντησε τραγουδώντας και χορεύοντας μέχρι τις πρωινές ώρες.

Προηγουμένως το κοινό παρακολούθησε θεατρική παράσταση τα «Καραγκιόζικα», έργο του Β. Ρώτα, που παίχτηκε από τις 8—10 το βράδυ από χωριανούς μας με ανεπανάληπτη επιτυχία, και το οποίο καταχειροκρότησε. Οι παραστάσεις του έργου ήταν ευχάριστες και συναρπαστικές. Τα καμώματα του «Καραγκιόζη, του φτωχού κωμικού και πανούργου εκείνου τύπου σκόρπισαν στο φιλοθέαμον κοινό το γέλιο την συγκίνηση και τον προβληματισμό άκαμψα. Σε όλους εκείνους που εργάστηκαν, και που υποδείχθηκαν με άριστη επιτυχία τους ρόλους, αξίζουν θερμά συγχαρητήρια. Ο κόσμος που είχε κατακλύσει τον χώρο της πλατείας, επαινώντας όλα τα πρόσωπα της σκηνής πήρε τον κατήφορο προς την Παναγία για να συνεχίσει εκεί την διασκέδασή του. Ομολογουμένως ο χώρος της στολισμένης με μικρές σημαιοϋλες και φωταγωγημένης με δεκάδες λαμπτήρες πανέμορφης εκκλησούλας δεν ήταν αρκετό ώστε να χωρέσει ολόκληρο το χωριό, που κλήθηκε με τεράστια πανώ να πάρει μέρος στη νυχτερινή εκείνη γιορταστική έκδηλωση, κι όμως βολεύτηκε και διασκέδασε. Ο χορός της Παναγίας, τα προπολεμικά χρόνια, γινόταν μετά την λειτουργία. Εμείς τον διοργανώνουμε τις βραδυνές ώρες διότι με την δροσιά γίνεται απολαυστικώτερος. Λίγοι ήταν εκείνοι που αδιαφόρησαν και βαρέθηκαν να κατεβούν, μετά το θέατρο του «Καραγκιόζη», στο πανηγύρι της Ρούγας, τονίζοντας ότι ο χορός της Παναγίας πρέπει να γίνεται στο χοροστάσι του χωριού. "Ας μην ξεχνούν οι καλοί μας φίλοι πως την ημέρα εκείνη πανηγυρίζει ή εκκλησία της μεγαλόχαρης

κι' ότι η γιορταστική έκδηλωση, σύμφωνα με την παράδοση πρέπει να γίνεται όπωςδηποτε στον ιερό χώρο της. Και βέβαια στο χοροστάσι του Χωριού πρέπει να γίνονται, όπως παλιότερα, όλες οι άλλες πανηγυρικές εκδηλώσεις. Έχουμε μερικές ακόμη επίσημες γιορτές, εκτός από τον Δεκαπενταύγουστο, στις οποίες οι πρόγονοί μας διασκέδαζαν με νταούλια και πίπιζες, όλοι μαζί, στην πλατεία του χωριού. Γιαυτό πρέπει να ακολουθήσουμε την παράδοση διοργανώνοντας εκεί τις διάφορες χορευτικές μας εκδηλώσεις. Κι' αφού δεν έχουμε τα παραδοσιακά λαλούμενα μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε τα σύγχρονα μέσα μουσικής. Η κυριώτερη από τις επίσημες αυτές γιορτές, είναι το πανηγύρι της Αγ. Παρασκευής, στην οποία, κατά την γνώμη μου, δεν μετέχουν όλοι ανεξαιρέτως οι χωριανοί μας διότι γίνεται στις χασαποταβέρνες, τις οποίες οι περισσότεροι αποφεύγουν για οικονομικούς λόγους.

"Αν ο χορός γινόταν το απόγευμα στο Χοροστάσι θα είχε πιο έντονη έμφαση και θα έπαιρνε μέρος σ' αυτόν σύσσωμο το χωριό, προσδίδοντας έτσι στην πανηγυρική έκδηλωση μεγαλύτερες διαστάσεις και παλαικό χαρακτήρα.

Και το σπουδαιότερο δεν θα είχε κανέναν παράπονο. Τώρα δεν πανηγυρίζουν όλοι, αλλά μόνον εκείνοι που διαθέτουν φουσκωμένο πορτοφόλι και οι οποίοι στρογγυλοκάθονται στα ψητοπωλεία καταβροχθίζοντας τους εκλεκτούς μεζέδες τους απολαμβάνοντας συγχρόνως και την μουσική τους. Πρέπει λοιπόν να γίνεται ο χορός στο χοροστάσι της απογευματινές ώρες νεχίσουμε πάλι ό,τι παραδοσιακό είχαμε. Κι' ότι στερα άς συνεχίσουν οι «μερακλήδες» και λεφτάδες τις χορευτικές επιδείξεις τους στις χασαποταβέρνες κοντά στην όρχήστρα. Με συναισθήματα αγάπης για τον τόπο της καταγωγής μας νοσταλγώντας τις ρίζες μας επιστρέφουμε με την έλπίδα και την ψευδαίσθηση πως θα συνεχίσουμε πάλι ό,τι παραδοσιακό είχαμε, κι' ότι θα εφαρμόσουμε τις συνήθειες τα ήθη και τα έθιμα των προγόνων μας άμ δέ... "Όλα εκείνα ανήκουν πια στο παρελθόν. Τα σάρωσε ή εξέλιξη. Και το πανηγύρι έγινε κι' αυτό της μόδας.

Νίκος Ε. Τούμπας
Η ΠΗΓΗ ΤΩΝ ΣΦΡΑΓΙΔΩΝ

Βερανζέρου 14

Τηλ. 52 39 450

Χρονικό της Έθνικής μας Αντίστασης
«Η ΜΑΧΗ ΤΗΣ ΡΙΚΑΣ»
(9 Σεπτεμβρίου 1942)

Τοῦ Γιώργου Ἀθ. Τούμπα—Σαή

Πρῶτο δεκαήμερο τοῦ Σεπτεμβρίου 1942, ἡ πατρίδα μας πιά εἶναι σκλαβωμένη ἐδῶ καὶ ἐνάντιση χρόνο. Ἡ πείνα καὶ ὁ θάνατος θέριζαν τὸν σκλαβωμένο Λαὸ της καὶ οἱ γερμανο - ἰταλοὶ κατακτητὲς δὶναν τὸν τόνο τοῦ μαυροκόρακα πάνω ἀπ' τὸ ψοφῆμι τῆς ὑποδουλωμένης μας Χώρας.

Ἡ πείνα καὶ ἡ δυστυχία μᾶς δείχνανε πιά νέα τάξη πραγμάτων, θέλανε νὰ ἐπιβάλλουν οἱ «ἐντολοδόχοι» τοῦ Θεοῦ Γερμανοί, σ' ὅλο τὸν κόσμο. Γελάστηκαν ὅμως, δὲν ὑπολόγισαν τὴν ἀντίσταση τῶν λαῶν, κι' ἐδῶ ἰδιαίτερα, τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, ποῦ ἔχει μιὰ ἱστορία ἑκατοντάδες χρόνια ἀντίστασης ἐνάντια στὸν τούρκικο ζυγὸ καὶ χιλιάδες χρόνια ἐνάντια σὲ κάθε εἶδους δεσποτισμὸ καὶ καταπίεση.

Ὅταν λοιπὸν ἡ μπότα τοῦ κατακτητῆ πατοῦσε πολὺ βαρυὰ τὰ ἐλληνικὰ χῶματα κι' ὅπως λέει ὁ ποιητὴς μας Διονύσιος Σολωμὸς «ΟΛΑ ΤΑ ΣΚΙΑΖΕ Η ΦΟΒΕΡΑ ΚΑΙ ΤΑ ΠΛΑΚΩΝΕ Η ΣΚΛΑΒΙΑ».

Ἀ σ ρ τ ἄ φ τ ε ι ἡ Γ κ ι ῶ ν α κάτω στὴ χαράδρα τῆς Ρικᾶς κι' ὁ ἀδούλωτος λαὸς μας φωνάζει ἄλλη μιὰ φορὰ ΟΧΙ στὸν ἑξένο κατακτητῆ.

Τὸ καλοκαίρι τοῦ 1942 ὁ ἐλληνικὸς λαὸς ὀργανώνει τίς πρῶτες ὁμάδες ἀνταρτῶν. Στὴ Σουβάλα πιάνεται αἰχμάλωτος ἓνας ἰταλὸς καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρες τὸν ἀφίνουν ἐλεύθερο γιὰ νὰ δοῦνε οἱ ἰταλοὶ πῶς μὲ τοὺς Ἕλληνες δὲν θὰ τὰ περάσουν καλά. Ταυτόχρονα τιμωρεῖται ὁ συνεργάτης τους Δρίβας.

Τὸν Αὐγούστο συγκεντρώνονται πρὸς τὴν Κουκουβίστα καὶ σμίγουν μὲ τὸν Ἀρη οἱ ἀντάρτες τῆς περιοχῆς Παρνασσοῦ.

Κεῖνες τίς ἡμέρες ἡ ὀργάνωση τῆς Κουκουβίστας παίρνει ἐντολὴ νὰ πάει στὴ Γκιώνα γιὰ νὰ μαζέψει τὰ ἐφόδια ἀπὸ τίς ἀεροπορικὲς ρίψεις ποῦ θὰ ἔκαναν οἱ σύμμαχοι.

Ἡ ρίψη γίνεται 5 Σεπτεμβρίου 1942. Οἱ ἰταλοὶ τὸ μαθαίνουν καὶ κινεῖται πρὸς τὰ ἐκεῖ. Ὅταν ἔφτασε μιὰ δύναμη στὴν Καλοσκοπὴ ἔστειλε τρεῖς χωριανούς μας νὰ δοῦνε ποῦ πέσανε τὰ πράγματα. Οἱ χωριανοὶ ἔβλεπε ποῦ βρισκόμασταν, ἤρθανε, μᾶς συνάντησαν καὶ μᾶς ἔ-

φεραν μάλιστα καὶ ψωμί ποῦ εἶχαμε ξελιγωθεῖ στὴν πείνα. Μᾶς πληροφόρησαν πῶς οἱ ἰταλοὶ βρίσκονται στὸ χωριὸ καὶ ἄλλοι κινεῖται ἀπὸ τὸ 51 χιλιόμετρο. «Ἐμᾶς μᾶς ἔστειλαν νὰ δοῦμε ποῦ πέσανε τὰ πράγματα» εἶπαν. Σὲ λίγο ἤρθανε καὶ οἱ τσοπαναρεοὶ καὶ μᾶς εἶπαν, ὅτι, μιὰ δύναμη ἰταλῶν βρίσκεται στὴ Σιγδίτσα καὶ κινεῖται πρὸς τὴ Γκιώνα.

Τώρα οἱ ἀντάρτες γνωρίζουν πῶς οἱ ἰταλοὶ κινεῖται ἀπὸ τρεῖς κατευθύνσεις πρὸς Γκιώνα. Στὸ διάστημα ρίψης καὶ ἐμφάνισης τῶν ἰταλῶν ἡ ὁμάδα Παρνασσοῦ ἔχει ἐνωθεῖ στὴ Στρώμη μὲ τοὺς ἀντάρτες τοῦ Ἀρη. Ἡ δύναμη τῶν ἀνταρτῶν ἦταν 20 μὲ 24 ἄνδρες μὲ ἐπικεφαλῆς τὸν Ἀρη Βελουχιώτη.

Μὲ τὴν πειθὴ ποῦ διέκρινε τὸν Ἀρη καταφέρνει τοὺς γνωστοὺς σ' ὅλους Καραλιβανέους νὰ τὸν ἀκολουθήσουν καὶ ν' ἀγωνιστοῦν γιὰ τὴ λευτεριά τῆς πατρίδας. Οἱ τσοπανηδες εἰδοποιοῦν ξανά, πῶς οἱ ἰταλοὶ τῆς Σιγδίτσας εἶναι μιὰ διμοιρία καὶ θὰ κινηθεῖ πρὸς τὴ χαράδρα Ρικᾶς.

Τὸ ἔδαφος εἶναι πολὺ κατάλληλο, ὥστε, ὁ ἐλληνικὸς λαὸς μὲ τὰ παληκάρια του νὰ ἐπιδιώξει τὴν πρώτη ἐνοπλὴ ἀλλὰ καὶ νικηφόρα σύγκρουση μὲ τὸν κατακτητῆ.

Ἡ χαράδρα εἶναι γυμνή, κι' ὁ ἐχθρὸς θὰ εἶναι ἐκτεθειμένος σ' ἓνα ξέφωτο τοῦ δρόμου.

Στήνουμε ἐνέδρα καὶ περιμένουμε, μά, νύχτωσε κι' οἱ ἰταλοὶ δὲν λένε νὰ φανοῦν. Ἡ ἀγωνία καὶ τὸ μῖσος μεγαλώνουν.

Οἱ Τσοπάνηδες εἰδοποιοῦν πῶς οἱ ἰταλοὶ καταβλιστήκανε στὴ θέση «Μύλοι» πιὸ κάτω ἀπ' ἐμᾶς, μέσα στὴ χαράδρα τῆς Ρικᾶς. Εὐνοεῖ καὶ πάλι ἡ θέση αὐτὴ τοὺς ἀντάρτες, γιὰ νὰ δώσουν μὲ τὰ βόλια τῶν ντουφεκιῶν τους τὸ σύνθημα τοῦ ἀγῶνα γιὰ τὴ λευτεριά.

Εἶναι ἡ πρώτη μάχη τῆς Ρούμελης καὶ ἡ μάχη αὐτὴ πρέπει νὰ εἶναι ὅπωςδήποτε νικηφόρα, γιὰ νὰ ἀνεβάσει τὸ ἠθικὸ τοῦ ἐλληνικοῦ λαοῦ καὶ νὰ διώξει τὸν πρῶτο φόβο του γιὰ τὸν κατακτητῆ. Τὸ πρῶτο σχέδιο (τὸ ἀρχικὸ) ἀλλάζει, ἀφοῦ οἱ ἰταλοὶ δὲν προχωρήσουν πρὸς τὴν ἐνέδρα.

Οἱ ἀντάρτες μέσα στὴ σκοτεινὴ νύχτα πλησιάζουν, κυκλώνουν τοὺς ἰταλούς, ἀθόρυβα ἐκεῖ ποῦ εἶναι καταβλισμένοι.

Ἡ ἐντολὴ τοῦ Ἀρη εἶναι «νὰ χτυπηθοῦν τὰ ξημερώματα μόλις φέξει, καὶ ὁ κάθε ἀντάρτης νὰ πυροβολεῖ βλέπει δὲ βλέπει τὸ στόχο γιὰ νὰ νομίζουν πῶς εἴμαστε πολλοὶ καὶ νὰ αἰ-

φνιδισατοῦν».

Τὸν σύγχρονο ἰταλικὸ ὀπλισμό, οἱ ἀντάρτες θ' ἀντιμετώπιζαν μ' ἓνα μωσαϊκὸ ὀπλισμοῦ κι' ἀμφίβολης χρήσης. Ἀπὸ γκράδες τοῦ 1912, μέχρι μάλινχερ καὶ ἐγκλέζικες ἀραβίδες, τὰ πυρομαχικὰ ἦταν μετρημένα στὰ δάχτυλα.

Ἀργά, τὰ μεσάνυχτα, ἔχουμε πιάσει θέσεις καὶ περιμένουμε νὰ ξημερώσει.

Περιμένουμε ὅπως ὁ κυνηγὸς στὸ καρτέρι, κι' ὁ καθένας κάνει τίς δικές του σκέψεις.

Ἡ νύχτα δὲ λέει νὰ σωθεῖ, δὲ λέει ν' ἀφίσει τὴ θέση της στὸ φῶς τῆς μέρας.

Δηλιάζει καὶ ταυτόχρονα λυπᾶται γιὰ ὅτι θὰ γίνῃ.

Οἱ ἰταλοὶ στρατιῶτες κοιμοῦνται χωρὶς νὰ ξέρουν τί τοὺς περιμένει. Ἄραγε τί ὄνειρα νὰ βλέπουν αὐτὴ τῇ φθινοπωρινῇ νύχτα στὰ Ἀσέληνα ὄρη; σ' αὐτὸ τὸ ξέλακο τῆς Γκιῶνας; Πολὺ μακριὰ ἀπὸ τὴν οἰκογένειά τους καὶ τὴν Πατρίδα τους;

Ἀρχίζει νὰ ξημερώνει, ἐπιτέλους, οἱ ἰταλοὶ ανακατώνονται, οἱ ἀντάρτες ἀγωνιοῦν γιὰτὶ δὲν δίνεται τὸ σύνθημα.

Κάποια στιγμή, ἀκούγεται ἓνα μπάμ... ἦταν τὸ σύνθημα γιὰ τὸ καινούργιο ΟΧΙ τῆς Ἑλλάδος.

Ὅλοι μαζί πυροβολᾶμε, ὅπλα, ὀπλοπολιβόλα, χειροβομβίδες κι' ἀναροχιάζει ἡ ρεματιά ἀπ' τὴ μιὰ ἄκρη ὡς τὴν ἄλλη. Οἱ ἰταλοὶ τὰ χάσανε, αἰφνιδιστήκανε, δὲν πρόλαβαν ν' ἀντισταθοῦν καὶ μόνο ἓνα πελυβόλο πρόφτασε νὰ ρίξει μερικές σφαῖρες.

Σὲ δέκα λεπτὰ εἶχαν παραδοθεῖ, ὅσοι εἶχαν γλιτώσει. Γιὰ τοὺς αἰχμαλώτους ἐγίνε μιὰ προσπάθεια νὰ ἀνταλλαγοῦν μὲ φυλακισμένους. Ἡ διοίκηση τῶν ἰταλῶν τῆς Λαμίας δὲν δέχτηκε κι' ἔτσι ἀναγκαστικά, ἀκολούθησαν τὴν τύχη τῶν ἄλλων.

Στὸ τέλος τῆς μάχης στὶς καρδιές τῶν ἀνταρτῶν μπερδεύτηκε τὸ μῖσος μὲ τὴν ἀγάπη πρὸς τὸ ἀνθρώπινο πλάσμα. Ποιὸ νὰ ὑπερισχύσει, τὸ μῖσος γιὰτὶ εἶναι κατακτητῆς ἢ ἡ ἀνθρωπιά; ὅταν ὁ αἰχμάλωτος βγάζει τίς φωτογραφίες καὶ σοῦ λέει: μάμα, πίκολο!!

Τότε, σκέπτεσαι τὴν τύχη τοῦ κάθε στρατιώτη μετὰ τὴ μάχη. Ἐπειδὴ ὅμως ἡ μάχη εἶναι κάτι παρόμοιο μὲ τὴν ἀρένα τῆς ἀρχαίας Ρώμης (ποὺ ὅποιος νικᾷ, γλυτώνει προσωρινὰ) ὅπου ὁ στρατιώτης πάβει νὰ εἶναι συναισθηματικός. Αὐτὸ κάνανε καὶ οἱ ἀντάρτες, ἔπρεπε νὰ ξεφύγουν ἀπὸ τὸν κλοιὸ πού τοὺς κάνανε οἱ ἰταλοὶ

πού κινιόντουσαν πρὸς τὴ Γκιῶνα.

Κρύψαμε τὰ ὅπλα τῶν ἰταλῶν, ὅσα περισέψανε καὶ τὸ σπουδαῖο, ἀφοῦ μαζέψαμε τὰ χιτῶνια καὶ τίς χλαῖνες τους σὲ μιὰ μεριά τοὺς βάλαμε φωτιά γιὰτὶ ὁ χρόνος δὲν μᾶς περίμενε νὰ τὰ κρύψουμε ὅλα· τοὺς βάλαμε φωτιά λοιπὸν καὶ φύγαμε γιὰ ν' ἀπομακρυνθοῦμε πρὶν ξημερώσει γιὰ καλὰ.

Οἱ τσέπες ἀπὸ τίς χλαῖνες ἦταν γεμάτες χειροβομβίδες καὶ μὲ τὴ φωτιά σκάγανε, κι' ἀντιβούιζε ὁ τόπος. Οἱ ἰταλοὶ ἀπὸ τὸ 51ο χιλιόμετρο ἀκούγανε τίς ἐκκρήξεις καὶ νομίζοντας ὅτι γίνεται μάχη, στρέψανε τὴν προσοχή τους πρὸς τὰ ἐκεῖ καὶ ρίχνανε γύρω γύρω μὲ τοὺς ὄλμους.

Οἱ ἀντάρτες στὸ μεταῦ ἔφυγαν πρὸς τὴ Στρώμη — Μαυρολιθάρη μὲ τοὺς αἰχμαλώτους, ἐνῶ ἓνα ἰταλικὸ ἀεροπλάνο ἔφτασε κι' ἐρευνοῦσε ἐπάνω ἀπὸ τὴν Γκιῶνα γιὰ νὰ ἐντοπίσει τοὺς ἀντάρτες.

Ἡ ἀνταρτομάνα Κουκουβίστα καὶ στὸ καινούργιο σάλπισμα γιὰ τὴ λευτεριά τῆς πατρίδας μας ἔδωκε τὸ παρόν, γρήγορα καὶ μὲ νέους Παπανδριάδες.

Στὴ μάχη αὐτῇ, πού ἦταν καὶ ἡ πρώτη στὴ Ρούμελη, ἔχει τὸ μερίδιο της.

(Στὴ μνήμη
αὐτῶν πού δὲν ὑπάρχουν πιά)

ΑΝΕΚΔΟΤΟ

Κατὰ τὸ γιόμα τῆς Δευτέρας πού σηκώθηκαν οἱ νεόνυμφοι, μπῆκαν σ' ἓνα ἐστιατόριο διὰ νὰ γευματίσουν. Ψάχνουν στὸν κατάλογο νὰ βροῦν ἓνα φαγητὸ τῆς ἀρεσκείας τους.

Κι' ὁ Γιώργος λέει στὴν γυναῖκα του. Διάλεξε ἀγάπη μου κάτι πού νὰ σοῦ ἀρέσει.

Κ' ἐκεῖνη χαμογελώντας πονηρὰ καὶ κλείνοντάς του τὸ μάτι τοῦ λέει. Ἀγάπη μου ξέρεις πολὺ καλὰ τί μοῦ ἀρέσει ἐμένα περισσότερο.

Ναὶ τὸ ξέρω γλυκειά μου τί ζητάει ὁ ὀργανισμός σου, ἀλλὰ πρέπει νὰ τρῶμε καὶ κάπου — κάπου.

Φ.Λ.

**Τὸ Δελτίο πού σᾶς φέρνει τὰ νέα
τοῦ χωριοῦ μας ὅπου κι' ἂν θρῖσκεστε
ἔχει σὰν μοναδικὸ ἔσοδο τὴν
συνδρομή σας. Μὴν τὸ ξεχνᾶτε.**

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

Είναι αλήθεια ότι ένα μεγάλο μέρος τών νέων παιδιών που γεννήθηκαν, μεγάλωσαν στο χωριό ή κατάγονται από το χωριό, ζουν στην Αθήνα. Αποτελεί φυσικό επακόλουθο λοιπόν αυτής της απομάκρυνσης τών νέων από το χωριό, ή σταδιακή αποξένωσή τους τόσο από τον τόπο της καταγωγής τους όσο και μεταξύ τους. Έπειδή λοιπόν ή εξέλιξη αυτή κάθε άλλο παρά ευχάριστη είναι τόσο για το χωριό μας όσο και για τους ίδιους τους ανθρώπους του, θα πρέπει έμεις οι νέοι που ζούμε στην Αθήνα και αγαπάμε τον τόπο που γεννηθήκαμε, τον τόπο που μεγάλωσαν και αγωνίστηκαν οι δικοί μας να μην επιτρέψουμε, το άνησυχητικό αυτό φαινόμενο να πάρει διαστάσεις άνησυχητικές για το μέλλον του χωριού αλλά και για την ίδια μας τη ζωή.

Όπωςδήποτε πολλοί από μας γνωρίζουμε αρκετά καλά και έχουμε πολύ καλές σχέσεις. Αυτό όφείλεται κυρίως στην έπαφή που έχουμε μεταξύ μας στη διάρκεια της καλοκαιρινής παραμονής μας στο χωριό, ή στις στενές συγγενικές και στις επιμέρους φιλικές μας σχέσεις. Όμως αν σκεφτούμε ότι το μέλλον του χωριού αλλά και τών ιδιαίτερων ενδιαφερόντων μας θα εξαρτηθεί κατά μεγάλο μέρος από τις γενικότερες μεταξύ μας σχέσεις, τότε κατανοούμε καθαρά τη σημασία που έχει για μας ή διατήρηση και ή ανάπτυξη και παραπέρα καλλιέργεια αυτών τών σχέσεων.

Η έπαφή μεταξύ μας κατά κοινή όμολογία, όσο ζεστή και τακτική κι αν είναι, πρέπει να αναπτυχθή και να εξελιχθεί άκόμη περισσότερο. Σημείο αναφοράς για αυτές μας τις σχέσεις άς είναι ό Σύνδεσμός μας, οι όμορφες δραστηριότητές μας στη διάρκεια της παρουσίας μας στο χωριό, οι τακτικές και πολυληθείς συγκεντρώσεις μας στην Αθήνα, και τέλος ή παρουσία μας στις στήλες της έφημερίδας του συνδέσμου μας, της ΚΟΥΚΟΥΒΙΣΤΑΣ.

Αλλά άς σταθούμε για λίγο σ' αυτά τα σημεία τα όποια είναι άσφαλώς σημαντικά για τις σχέσεις μας και την μελλοντική πορεία τους.

Κάθε χρονιά, μετά την έπιστροφή μας από τις καλοκαιρινές μας διακοπές στο χωριό, συνηθίζουμε να έχουμε κάποια έπαφή στην Αθήνα με την μορφή κάποιων συναντήσεων κάθε μήνα ή κάθε δεκαπενθήμερο. Συνήθως όμως

αυτή την έπαφή μας την περιορίζουμε σε κάποια ευχάριστη συζήτηση, σε ένα ζαχαροπλαστείο ή σε κάποια ταβέρνα. Γιατί λοιπόν αυτή την όμορφη και άπαραίτητη συνήθειά μας να μην την διατηρήσουμε και να την αναπτύξουμε; Ό καθένας από μας γνωρίζει άρκετά νέα παιδιά από το χωριό που είτε δεν μπορούν να έρθουν σε έπαφή μαζί μας είτε διστάζουν ως τώρα να μας πλησιάσουν για διαφόρους ό καθένας λόγους. Άς φροντίσουμε αυτά τα παιδιά να τα πληροφωρήσουμε ότι οι συναντήσεις μας δεν είναι ύπόθεση μόνο μιās κλειστής παρέας — παρέα άλλωστε δεν είμαστε — αλλά όλων τών νέων παιδιών άνεξάρτητα από ήλικία, ενδιαφέροντα και φιλικές προτιμήσεις, που μας ένώνει ή ίδια αγάπη για το χωριό μας, το μέλλον του και τούς ανθρώπους του. Τα παιδιά αυτά πρέπει να έρθουν κοντά μας και αν είναι δυνατόν άς τα φέρουμε έμεις οι ίδιοι, διαφορετικά άς μη διστάσουν να μας πλησιάσουν. Άς επικοινωνήσουν είτε με το Σύνδεσμό μας στο τηλέφωνο 523—8158 (τά γραφεία του λειτουργούν στην όδό Σωκράτους 79 - 81, 1ος όροφος, γραφείο 104, πλατεία Βάθης) ή στο τηλέφωνο: 513—8639 (Νίκος — Κέλλιας — Έφη). Οι συναντήσεις μας αυτές μπορούν να γίνουν πιο τακτικές, για παράδειγμα κάθε δεύτερο Σάββατο στις 7.00 το άπόγευμα μπροστά στον κήπο του Μουσείου. Έκτός όμως από τις ταβέρνες και τα ζαχαροπλαστεία μπορούμε να προγραμματίσουμε μονοήμερες έκδρομές κάθε μήνα ή άλλες έκδηλώσεις.

Ό Σύνδεσμός μας πρέπει να γίνει και δική μας προσωπική και γενικότερη ύπόθεση. Όλοι είναι καλό να γραφτούμε σά μέλη στο σύνδεσμο, να τον ένισχύουμε με την μικρή μας συνδρομή ή με όποιο άλλο μέσο, να παίρνουμε την έφημερίδα του, να συμμετέχουμε στις ποικίλες δραστηριότητές του (γενικές συνελεύσεις, εκλογές, έκδρομές, έτήσιος χορός, κ.ά.) και στις άμέσως έπόμενες εκλογές (τόν άλλο χρόνο) να ύποδειξουμε και δικούς μας νέους σάν ύποψήφιους. Τα γραφεία του Συνδέσμου μας πρέπει να γίνουν το στέκι κάθε χωριανού και ιδιαίτερα τών νέων.

Με την τακτική και στενή αυτή έπαφή μας και συνεργασία μπορούμε να βάλουμε την βάση για την όργάνωση πολλών και ποικίλων πολιτιστικών και άλλων έκδηλώσεων κατά την παραμονή μας στο ώραίο μας χωριό, όπως θεατρι-

κές παραστάσεις, κινηματογραφικές προβολές, όμιλίες, αθλητικούς αγώνες, εκδρομές, χορούς, τραγούδι, εκθέσεις ποικίλου περιεχομένου, λογοτεχνικές βραδυές, μουσικές βραδυές κ. ά. Έδώ, να πληροφορησούμε όσους ενδιαφέρονται ότι ήδη έχει σχηματισθεί θεατρική ομάδα από τους νέους που προχωράει στην προετοιμασία και δεύτερης παράστασης για το καλοκαίρι στο χωριό. Έπειδή γνωρίζουμε ότι πολλά άτομα το περασμένο καλοκαίρι είχαν τη διάθεση να συμμετάσχουν στην παράσταση αλλά αυτό δεν έγινε δυνατό, άς δείξουν την ίδια καλή διάθεση και φέτος και άς βοηθήσουν. Κοπέλλες του χωριού δήλωσαν πως ξεκινούν την προσπάθεια για τη δημιουργία χορευτικής ομάδας από νέους και νέες για να πλαισιώσουν τον ετήσιο χορό του Συνδέσμου μας και το πανηγύρι στο χωριό. Επίσης προκηρύσσονται για το καλοκαίρι διαγωνισμοί φωτογραφίας και ζωγραφικής. Ακόμα διαγωνισμός παιδικού σχεδίου καθώς και εκθέσεις φωτογραφίας και ζωγραφικής. Παρακαλούνται όσοι ενδιαφέρονται να προετοιμάζουν τη δουλειά τους.

Τέλος ή έφημερίδα του Συνδέσμου μας πρέπει να γίνει επιτέλους υπόθεση κοινή όλων μας, ιδιαίτερα των νέων που οι περισσότεροι σπουδάζουμε και ολοκληρωμένες απόψεις έχουμε για πολλά γενικά ή σχετικά με το χωριό μας θέματα. "Άς μην διστάσουμε να γράφουμε κάτι για το δελτίο του Συνδέσμου που τόσο πολύ έχει την ανάγκη αυτής μας της συνεργασίας. Όλοι μας θέλουμε να μάς έρχεται συχνά στα χέρια ή έφημερίδα αλλά δεν καταλαβαίνουμε ότι για να ολοκληρωθεί χρειάζεται την συνεργασία μας. Έμπρός λοιπόν, άς κάνουμε το δελτίο μας ένα ζωντανό και αποτελεσματικό μέσο επικοινωνίας για όλους τους ανθρώπους του χωριού μας. Να βρεθούμε κοντά και μέσα στο Σύνδεσμο, να έρθουμε με περισσότερη αγάπη και ενδιαφέρον κοντά στο χωριό που τόσο μάς έχει ανάγκη.

ΗΛΕΚΤΡΙΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΙ
ΠΑΝΤΟΣ ΤΥΠΟΥ

ΧΡΗΣΤΟΣ Γ. ΔΑΝΙΗΛ

Δουκάδων 7 — ΝΕΑ ΛΙΟΣΑ
Τηλέφωνο 57.33.336

‘Η αλληλογραφία μας

‘Αγαπητή Κουκουβίστα,

Για πρώτη φορά θα αναφερθώ σε μερικά θέματα του χωριού μας, όπως τα έζησα τις λίγες μέρες που έμεινα εκεί, και τα όποια κατά την γνώμη μου πρέπει να τα προσέξει το Κοινοτικό Συμβούλιο και ο Σύνδεσμός μας για το καλό του χωριού.

"Όπως έλαι μας, νοστάλγισα να βρεθώ κι' εγώ για λίγο στην γενέτειρά μου. Γνώριζα βέβαια εκ των προτέρων τις δυσκολίες που θα υπήρχαν για αυτόν που δεν έχει δικό του σπίτι, αλλά δεν φανταζόμουν ότι σ' ένα μέρος με τόσα πολλά νερά, θα υπήρχε έλλειψη νερού.

Με ένα ανδρόγυνο από την ‘Αθήνα ένοικιάσαμε από ένα δωμάτιο στο σπίτι του ‘Αθανασίου ‘Αλεξίου (Σαμαρά) και όλο το διάστημα που μείναμε εκεί δεν υπήρχε σταγόνα νερό. "Όπως έμαθα το χρησιμοποιούσαν για τα ποτίσματα. Αναγκάσθηκα δύο φορές να πάω στην Κρύα βρύση για να πλυθώ και να πάρω λίγο νερό. ‘Αλλά και εκεί ή κατάσταση ήταν τραγική. Μπάζα πεταμένα δεξιά και άριστερά και το νερό σε μία κατηφόρα που ήταν δύσκολο να το πλησιάσει κανείς. Νομίζω ότι το μέρος αυτό θα έπρεπε να είχε διαμορφωθεί κατά τέτοιο τρόπο που να γίνει τόπος περιπάτου και ξεκούρασης με μερικά δέντρα και 2 — 3 παγκάκια όπως έγινε στην Παναγία. Έδώ θα έπρεπε να είχε αξιοποιηθεί περισσότερο διότι από ‘δω περνούν τα πιο πολλά αυτοκίνητα. Το άλλο ανδρόγυνο ήθελε να φύγει άμέσως την άλλη μέρα γιατί εκτός από το νερό υπήρχε και πρόβλημα φαγητού που έκανε την παραμονή μας πολύ δύσκολη. Τα μαγαζιά θα έπρεπε να κάνουν έστω και κάτι πρόχειρο για αυτούς που δεν έχουν τα μέσα να μαγειρέψουν. Χρειάζεται λίγη καλή θέληση και σωστή έξυπνη ρέτηση, για το καλό το δικό τους και το συμφέρο τους, εκτός από την ωφέλεια στο χωριό. "Όπως ακριβώς γίνεται με τα γειτονικά χωριά. Δρέμισα, Κάνιανη, Μαυρολιθάρι και κυρίως στην Μουσουνίτσα που διανυκτερεύουν και τα εκδρομικά πουλμαν, διότι εκεί υπάρχουν όλα τα μέσα για μια ευχάριστη διαμονή, όπως ξενοδοχείο με μπάνιο, και πρωινό, και μαγαζιά που προσφέρουν φαγητό. Ένω στο χωριό το δικό μας δεν υπάρχει έξυπνη ρέτηση και τα πουλμαν που περνούν δεν βρίσκουν τίποτα. Το δικό μας το χωριό

είναι ένα από τα ωραιότερα της όρεινης Ρούμελης καί, αν υπήρχε λίγο ενδιαφέρον, θα ξεπερνούσε και αυτή την Παύλιανη που συγκεντρώνει τόσο πολύ κόσμο τα Σαββατοκύριακα.

Πρέπει νομίζω το Κοινοτικό Συμβούλιο σε συνεργασία με το σύνδεσμο να λάβουν ωρισμένα θετικά μέτρα για πιο μεγάλη πρόοδο στο χωριό.

Γνωρίζω βέβαια ότι έγιναν αρκετά καλά έργα. Όπως δρόμοι, πλατείες, τηλέφωνα Πνευματικό Κέντρο, Αγροτικό Ιατρείο κ.λ.π. Η συγκοινωνία επίσης ήταν πολύ καλή τόσο με την Αθήνα όσο και με την Λαμία.

Ευχαριστώ για την φιλοξενία της επιστολής μου,

ΙΩΑΝΝΗΣ ΕΥΘ. ΛΕΥΚΑΔΙΤΗΣ

* * *

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΕ ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΟΥ ΠΗΡΑΜΕ

Γιάννη Χαμηλό
Λαμία

Έχουμε πάρει και τα δυο γράμματα που μας έστειλες.

Σ' ότι αφορά τη διαφήμιση του τέως προέδρου Κώστα Βλάχου, ή αναγραφή του τηλεφώνου του Συλλόγου μας έγινε χωρίς την έγκριση του Δ Σ και κακώς, νομίζουμε όμως ότι δεν έγινε από κακή πρόθεση ούτε και χρησιμοποιήθηκε.

Για το άλλο θέμα που μας γράφετε, το χρονογράφημα «ΟΙ ΔΥΣΤΡΟΠΟΙ», θα θέλαμε να δώσουμε μια εξήγηση, γιατί πρόκειται για παρεξήγηση.

Δηλαδή, το χρονογράφημα γράφτηκε για μερικούς που δεν συνεισφέρουν ποτέ στο Σύλλογο αλλά κάνουν μόνο κακόπιστη κριτική.

Ευχαριστούε λοιπόν, για την κριτική που μας κάνατε.

Να είστε βέβαιος, ότι το Δ Σ καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια ώστε να μη δημιουργούνται παραξηγήσεις ανάμεσα στα μέλη του Συλλόγου και παρακαλούμε κάθε χωριανό ή φίλο για τα στραβά που βλέπει ή ακούει για το Σύλλογό μας, να μας βοηθάει να τ' αντιμετωπίσουμε.

ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ

Το καλοκαίρι που πέρασε, εμείς οι νέοι που βρεθήκαμε στο χωριό είχαμε την ευχαρίστηση να κάνουμε επιτέλους πραγματικότητα μια παλιά μας φιλοδοξία. Πρόκειται για την θεατρική παράσταση, τα ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΙΚΑ του Βασίλη Ρώτα, που δόθηκε τον Δεκαπενταύγουστο στην πλατεία του χωριού από μια μεγάλη ομάδα νέων παιδιών με τη στενή συνεργασία και τη συνδρομή του Συνδέσμου αλλά και όλου του χωριού. Η προσπάθεια αυτή στέφθηκε από μεγάλη επιτυχία και προκάλεσε τα επαινετικά σχόλια όλων των χωριανών.

Η προσπάθεια ξεκίνησε όταν μια ομάδα παιδιών με τη μεσολάβηση και συνεργασία του Συνδέσμου ήρθε σε επαφή με τον εξαιρετικό καλλιτέχνη και αγαπητό χωριανό Φοίβο Ταξιάρχη που μας βοήθησε αποτελεσματικά τόσο στην επιλογή του θεατρικού έργου όσο και στην σωστή οργάνωση και προετοιμασία της παράστασης. Ο ίδιος και οι εκλεκτοί συνάδελφοί του ανέλαβαν να μας εφοδιάσουν με τα αναγκαία κουστούμια για την παράσταση.

Άρχες Αυγούστου βρεθήκαμε στο χωριό και αρχίσαμε τις προετοιμασίες. Οι περισσότεροι νέοι που βρέθηκαν στο χωριό και πληροφορήθηκαν τα σχέδιά μας, ενδιαφέρθηκαν, πλησίασαν και προσφέρθηκαν να δουλέψουν, ό καθένας όπου και έπως μπορούσε, για να γίνει πραγματικότητα ή όμορφη αυτή φιλοδοξία. Και ή δουλειά άρχισε με το μοίρασμα των ρόλων στα παιδιά που θα έπαιζαν τα πρόσωπα του έργου. Η επιλογή και διανομή των ρόλων έγινε με μεγάλο κέφι αφού τα βασικά πρόσωπα του έργου, όπως ο Καραγκιόζης, τα Κολλητήρια, ο μπαρμπα Γιώρ-

γος, ο Χατζιαβάτης, ο Βελή Γκέκας, ήταν ήδη σε όλους μας γνωστά από το Θέατρο Σκιών. Από το θέατρο σκιών λοιπόν δανείστηκε ο Βασίλης Ρώτας τα πρόσωπα του έργου και τα μετέφερε ζωντανά πιά στη σκηνή σε υποθέσεις σύγχρονες με περιεχόμενο έντονα κοινωνικό, πολιτικό, αντιπολεμικό και μια διάθεση καυστικής σάτυρας απέναντι στα τόσα και τόσα κακώς κείμενα της νεώτερης ελληνικής ζωής.

Τελικά, με πολλές προσπάθειες μοιράστη-

καν οι ρόλοι κατά τον πιο ικανοποιητικό τρόπο. Και να τα πρόσωπα του έργου και τα άτομα που τα έρμηνευσαν:

μπάρμα — Γιώργος	 Τάσος Χασιακός
Πασάς	 Νίκος Κόλλιας
Βελή — Γκέκας	 "Αγγελος Σίμος
Χατζιαβάτης	 Γιάννης Καλογήρου
Κολητήρι α'	 Νίκος Τζαμτζής
Κολητήρι β'	 Φοίβη Παπακώστα
Κολητήρι γ'	 Ρούλα Δανιήλ
Σάντσος	 Βάσω Φύκα
Μαϊντανός	 Νίκος Τζαμτζής
Καραγκιόζαίνα	 Μαρία Μαντζιού
Μεγαλέξαντρος	 "Αγγελος Σίμος
Σταύρακας	 Νίκος Κόλλιας
Νιόνιος	 Φοίβη Παπακώστα
Μορφονιός	 Ρούλα Δανιήλ

Τόν δύσκολο και απαιτητικό ρόλο του Καραγκιόζη ανέλαβε να ερμηνεύσει ο γνωστός και ιδιαίτερα αγαπητός σε όλους γαμπρός του χωριού κ. Νίκος Σεφερλής.

"Όμως για να ολοκληρωθεί ή προσπάθεια και για να πραγματοποιηθεί ή παράσταση χρειάστηκε ή συμβολή και συνδρομή και άλλων προσώπων που ή συμμετοχή τους στην προσπάθεια αυτή υπήρξε ουσιαστική και αποφασιστική για την επιτυχία της παράστασης. Συγκεκριμένα το Δ.Σ. του Συνδέσμου συνέβαλε αποφασιστικά στην πραγματοποίηση της παράστασης. Ο μάστορας Γιώργος Αποστολόπουλος πρόσφερε ξυλεία και προσωπική εργασία για το στήσιμο της εξέδρας. Ο κ. Παναγιώτης Σκεπετάρης έτοιμασε τις ηλεκτρικές εγκαταστάσεις, ο ιερέας του χωριού μας διέθεσε ρεύμα από την εκκλησία. "Όλοι ανεξάρτητα οι νέοι εργάστηκαν για το στήσιμο των σκηνικών και τη μεταφορά της ξυλείας και των άλλων υλικών. Τα σκηνικά σχεδιάστηκαν από τον Σάκη Κολλύρη, οι αφίσσες ετοιμάστηκαν από τη Νότα Σεφερλή, Ρούλα Δανιήλ και τη Δήμητρα Μαντζιού ή οποία ήταν κι ο υποβολέας στην παράσταση. Το έργο προλόγησε ή Κατερίνα Μώρη και τη μουσική επιμελήθηκε ο Κώστας Κυριαζής. Για το στήσιμο της εξέδρας προσφέρθηκε και ο Νίκος Γεωργίου ενώ ο Γιάννης Καλλύρης έφερε ρούχα που χρησίμευαν στο συμπλήρωμα των ενδυμασιών.

"Η ευγενική και αυθόρμητη προσφορά όλων των συγχωριανών, μικρών και μεγάλων, υπήρξε αληθινά συγκινητική και μας δίνει την ελπίδα και την πεποίθηση ότι το επόμενο καλοκαίρι που θα βρεθούμε όλοι πάλι στο χωριό θα αξιοποιήσουμε περισσότερο ίσως το χρόνο των διακοπών μας προσφέροντας στο χωριό μας, αλλά και σε μας τους ίδιους. "Ας γίνει λοιπόν αυτή ή παράσταση ή απαρχή νέων πολιτιστικών και κοινωνικών δραστηριοτήτων στο όμορφο χωριό μας!

TABERNA — ΨΗΣΤΑΡΙΑ

Γιάννη Τσίγα

Αχιλέως 119 — Ν. Σμύρνη
Τηλ. 98.32.122

≡ ΣΤΙΣ ΜΕΡΕΣ ΠΟΥ ΠΕΡΑΣΑΝ ≡

ΓΕΓΟΝΟΤΑ — ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Πάνε στρατιώτες: ο Γιάννης Ε. Ράπτης, και ο Γιώργος Ν. Μώρης, ο Γιάννης Α. Καλογήρου «Γιαννάκια» λοιπόν και οι δυο Γιάννιδες. Ειρήνη έχουμε τούς εύχόμαστε καλά να περάσουν.

Γύρισαν από τη θητεία τους: ο Γιάννης Γ. 'Αποστολόπουλος και ο Γιώργος Τ. Τομαράς (Γαλάνης). «Καλοί πολίτες» παιδιά!!

ΓΑΜΟΙ

Τέλεσαν τούς γάμους των:

— Χάρης Κωνστ. Σφetsιώρης με τη Θούλη Τσαμοσύη. Τόλης 'Ηλ. Βλάχος με την 'Αλεξία Λαζαρίδη.

— Στην εκκλησία του 'Αγίου Παύλου « Μπουρνάζι » παντρεύτηκαν η Βάσω Γ. Μαρκούση και ο Βαγγέλης 'Αντ. Ρόκας, τούς στεφάνωσε η Ζωή Ε. Τσιρώνη.

Το δελτίο μας τούς εύχεται Ζωή ανθόσπαρτη.

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

'Η 'Αθνούλα και ο Γιώργος Νταλίπης απόκτησαν αγοράκι, τούς εύχόμαστε ολόψυχα να τούς Ζήσει.

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ

— 'Ο Κώστας και η 'Ελένη Βλάχου βάπτισαν το δεύτερο γυό τους στο Καρπενήσι και του έδωσαν το όνομα Εύαγγελος. «Νά τούς Ζήσει»

— 'Ο Ζαχαρίας Χαρ. Ραπτόπουλος βάπτισε το αγοράκι του στη Δρέμισα και το όνόμασε Χαράλαμπο. «Νά τούς Ζήσει».

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ

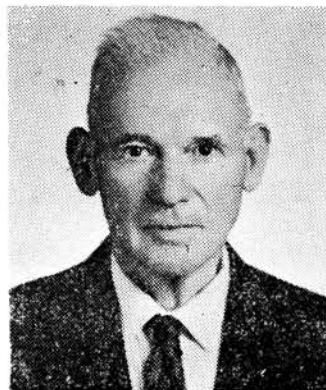
'Η 'Ιωάννα Χαραλ. Κόλλια, Χημικός - Μηχανικός και Καθηγήτρια των ΚΑΤΕΕ και ο Δικηγόρος Δημήτρης Παρασκευόπουλος άρραβωνιάστηκαν.

Τούς εύχόμαστε καλά στέφανα, κάθε εύτυχία και χαρά.

ΘΑΝΑΤΟΙ

— Σκοτώθηκε φέτος το καλοκαίρι στο χωριό μας ο μπάρμπα Γιώργος ο Δανιήλ (Λιούγκας). Καθώς πήγαινε να κόψει ξύλα, έπεσε και χτύπησε θανάσιμα, αφήνοντας την τελευταία του πνοή στον τόπο που γεννήθηκε κι' αγάπησε τόσο πολύ. Τα τελευταία χρόνια από την άνοιξη ως το φθινόπωρο έμενε στο χωριό. "Ας είναι έλαφρύ το χῶμα που τον σκέπασε.

— Πέθανε στις 6.9.82 στο Βανκούβερ του Καναδά ο Νίκος Ι. Ποδάρας που είχε γεννηθεί

στο χωριό μας το 1888. "Ας είναι έλαφρύ το χῶμα της γης που τον φιλοξένησε μια ολόκληρη ζωή.

— Πέθανε στη Λαμία την 1.12.82 και κηδεύτηκε στο χωριό ο μπάρμπα Χαράλαμπος 'Αχλαδάς Ζέτσας, σε ηλικία 91 χρόνων. "Ας είναι έλαφρύ το χῶμα που τον σκέπασε.

ΝΕΚΡΟΛΟΓΙΑ

Στις 2 'Ιουλίου 1982, πέθανε ο Γιάννης Σεραφειμόπουλος, σε ηλικία 67 ετών, γαμπρός της Ευσταθίας Ν. Κόλλια και του Δημητρίου Ν. Κόλλια (Καραμήτρου) άνδρας της 'Αθανασίας.

'Ο Γιάννης γεννήθηκε σ' ένα χωριό της Εύρυτανις απομεμακρυσμένο και από έννέα χρόνων ξενητεύθηκε για να Ζήσει και να προσφέρει στην οικογένεια του πατέρα του ότι μπορούσε. Μετά τον πόλεμο άρραβωνιάστηκε και παντρεύτηκε την 'Αθανασία και έκανε ένα κορίτσι το οποίο είναι αρχιτέκτων, παντρεμένο και μ' ένα αγοράκι.

Φτωχό Ζευγάρι, αλλά αγαπημένο, πάλεψαν

και δούλεψαν σκληρά και δημιούργησαν μιὰ σεβαστή περιουσία.

Ὁ Γιάννης σ' ὅλη τὴ ζωὴ ὑπῆρξε ἓνας ἐξαιρετος σύζυγος, ἓνας ἄριστος πατέρας ἀλλὰ καὶ ἓνας ἀνεπανάληπτος συγγενὴς καὶ φίλος, κανένας κουκουβιστιανὸς δὲν πέρασε ἀπὸ τὸ μαγαζί ποὺ ἐργαζόταν χωρὶς νὰ τὸν πάρῃ μέσα,

ἔστω καὶ μὲ τὸ Ζόρι, νὰ τὸν κεράσῃ ἓνα μεζὲ καὶ μιὰ μπύρα.

Ἐρχόταν στὸ χωριὸ πάντα χαρούμενος, πάντα γελαστός, πάντα καλόκαρδος, εὐγενὴς καὶ κουβαρτάς.

Γιὰ μένα ὑπῆρξε καλλίτερος ἀπὸ ἀδελφός καὶ μπορῶ νὰ εἰπῶ ὅτι σὰν τὸ Γιάννη μὲ τόση ἀνθρωπιὰ γεννιέται ἓνας κάθε πενήντα χρόνια.

Τὸ κενὸ ποὺ μᾶς ἄφησε εἶναι μεγάλο καὶ ἀσυμπλήρωτο. Ἐφυγε, ὅπως πάντα γελαστός καὶ ἥρεμος.

Τὸ χῶμα τῆς Ἀττικῆς γῆς ποὺ τὸν σκέπαζε ἄς εἶναι δροσοσταλήθρα τὸ καλοκαίρι νὰ τὸν δροσίζῃ καὶ ἡλιακτίδα τὸν χειμῶνα νὰ τὸν θερμαίνει.

Εὐχαριστοῦμε ὅλους τοὺς χωριανούς, ποὺ μᾶς συμπαραστάθηκαν καὶ πόνεσαν μαζί μας, ἐπίσης εὐχαριστοῦμεν καὶ ὠρισμένους συγγενεῖς οἱ ὅποιοι μᾶς συμπαραστάθηκαν μὲ τὸ δικό τους τρόπο κοκκινοφορεμένοι καὶ χορεύοντας).

Στὴ μνήμη τοῦ ἀλησμόνητου Γιάννη προσφέρουμε στὴν ἐφημερίδα μὲ τὴν μάννα μου ἀπὸ 1000 δραχ. ἥτοι συνολικῶς 2.000.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Ν. ΚΟΛΛΙΑΣ

(Καραμήτρος)

Ἱστορίες τῆς κατοχῆς

ΟΙ ΠΛΙΑΤΣΙΚΟΛΟΓΟΙ

τοῦ ΦΑΝΗ ΛΕΥΚΑΔΙΤΗ

Ὅταν οἱ ἀγωνιστὲς τῆς Ἑθνικῆς Ἀντίστασης βγῆκαν στὸ βουνὸ γιὰ νὰ πολεμήσουν τὸν κατακτητὴ, συνάντησαν καὶ διάφορες ληστοσυμμορίες ποὺ λυμαίνονταν τὴν ὑπαιθρο, οἱ ὁποῖες κατατρομοκρατοῦσαν τοὺς κατοίκους τῶν ὄρεινῶν περιοχῶν, ληστεύοντας, βιάζοντας καὶ λεηλατώντας.

Μερικοὶ ἀπ' αὐτοὺς ἐκδηλώνοντας τὴν ἐπιθυμία τους ν' ἀκολουθήσουν τὸ ἀντάρτικο καὶ δείχνοντας μεταμέλεια διὰ τὶς ἐγκληματικές τους πράξεις, ζήτησαν δημοσίᾳ ἀπὸ τὸ λαὸ συγχώρηση, κι' ὀρκίστηκαν ὅτι θὰ πειθαρχήσουν ὑπακούοντας στίς διαταγὲς τῶν ἀνωτέρων τους. Καὶ πράγματι ὀρισμένοι ἀπ' αὐτοὺς ἀγωνίστηκαν μὲ σθένος, αὐταπάρνηση καὶ ἀπαράμιλλο ἥρωισμό, ἐναντίον τοῦ ἐχθροῦ. Μιὰ ὁμάδα ὅμως ληστῶν, ποὺ δροῦσε κυρίως στὴ Φθιώτιδα, καὶ ἡ ὁποία, ἀφοῦ δήλωσε ὅτι θὰ ἀγωνιστεῖ γιὰ τὰ ἰδανικά τῆς Ἐλευθερίας, ἐπωφελεσμένη τῆς ἀναμπουμπούλας καὶ τῆς ἀναταραχῆς, ἐξακολούθησε τὸ πλιάτσικο, βασανίζοντας τοὺς συνανθρώπους τους προδίδοντας τὸ σκοπὸ καὶ τὴν ἱερότητα τοῦ ἐθνικοαπελευθερωτικοῦ ἀγώνα.

Οἱ πλιατσικολόγοι ἐκεῖνοι δὲν εἶχαν σχέση μὲ τοὺς ἀντάρτες, ποὺ ἐμφορούμενοι μὲ πατριωτικὰ ἰδεώδη πῆραν τὰ ὄπλα ν' ἀγωνιστοῦν ἐναντίον τοῦ τυράννου ποὺ καταδυνάστευε τὴν χώρα μας, ἀλλὰ ἀποτελοῦσαν δικό τους καπετανάτο. Προσποιούμενοι καὶ κείνοι τοὺς ἀγωνιστὲς πατριώτες, ἔκαναν ἐπιδρομὲς ἰδίως στὰ καμποχώρια, καὶ καταλήστευαν τὰ νοικοκυρόσπιτα ἀρπάζοντας τὰ ὑπάρχοντά τους, ὡς καὶ προῖκες κοριτσῶν ἀκόμη, σκορπίζοντας τὸ φόβο καὶ τὴ συμφορὰ. Ἀγανακτισμένοι οἱ ἀνυπεράσπιστοι τοῦτοι, φαμελίτες κατέφυγαν παραπονούμενοι στὸ Ἀρχηγεῖο τῶν ἀνταρτῶν, ποὺ τότε βρισκόταν στὴν διοργάνωσή του, καταγγέλοντας τὶς ἐγκληματικές καὶ ληστρικές πράξεις τοῦ καπετανάτου αὐτοῦ, ποὺ μὲ τὴν προδοτικὴ του δράση κατεξυτέλιζε τὴν πατριωτικὴ ἀποστολὴ τῶν ἀνταρτῶν, διαψεύδοντας τὶς ἐλπίδες καὶ τὴν ἐμπιστοσύνη τοῦ λαοῦ ποὺ ἔτρεφε πρὸς τοὺς ἀγωνιστὰς τῆς ἐλευθερίας. Τὰ συνταρακτικά, καὶ τόσο συγκλονιστικά ἐκεῖνα γεγονότα ἐξώργισαν τὸν Ἀρη, ὁ ὁποῖος κατέστρωσε σχέδιο διὰ τὴν

έξόντωση της συμμορίας τῶν πλιατσικολόγων. Ἐπειδὴ ἐπρόκειτο περὶ ἀδιστάκτων καὶ πανούργων ληστῶν ἔλαβε ὅλα του τὰ μέτρα, ὥστε χωρὶς νὰ μπορέσουν νὰ προβάλλουν ἀντίσταση, νὰ συλληφθοῦν καὶ νὰ ἀφοπλιστοῦν. Τοὺς εἰδοποίησε νὰ πᾶνε ὅλοι τους στὸ Μαυρολιθάρι διὰ νὰ τοὺς ἐνημερώσει σχετικὰ μὲ τὸν Ἀγώνα, καὶ νὰ τοὺς δώσει ὁδηγίες διὰ τὴν περαιτέρω δράση τους. Ἡ συμμορία ἦταν ἐν συνόλῳ 14 ἄτομα, μεταξύ αὐτῶν καὶ ἡ γυναῖκα τοῦ καπετάνιου, ἡ ὁποία στίς ἐπιδρομὰς ποὺ ἔκαναν στὰ διάφορα ἀρχοντόσπιτα εἶχε ἀδυναμία στὰ μεταξωτὰ γυναικεῖα ἐσώρουχα! Στὴν ὥς ἔνω συμμορία εἶχε ἐνταχθεῖ κι' ἓνας ἐγγλέζος ὁ ὁποῖος εἶχε λιποτακτῆσαι ἀπὸ τὸν Ἀγγλικὸ στρατὸ κατὰ τὴν ὁπισθοχώρηση. Τὸν ἐγγλέζο τὸν ἔκρυψαν σὲ χωριὸ τῆς Λαμίας γιὰ νὰ μὴν τὸν συλλάβουν οἱ Γερμανοί. Κι' ἐκεῖνος διὰ τὴν ὀφειλομένη πρὸς τὸν σωτῆρα του εὐγνωμοσύνη ποὺ μὲ κίνδυνο τῆς ζωῆς του τὸν ἐφιλοξένησε ἐπὶ ἑξὶ μῆνες, εὐγενῶς φερόμενος τοῦ ἀνταπέδωσε τίς ὑποχρεώσεις του, βιάζοντας ἓνα βράδυ ποὺ ἔλειπε τὸ κορίτσι του. Ὑστερὰ ἀπὸ τὴν βδελυρὰ πράξη του πηδώντας ἀπὸ τὸ παράθυρο χάθηκε μέσα στὸ πηχτὸ σκοτάδι, κι' ἀνεβαίνοντας στὸ βουνὸ ἀκολούθησε τὴν συμμορία τῶν πλιατσικολόγων. Δὲν εἶχε ἀκόμη σουρουπώσει ὅταν ὁ συρφετὸς τῶν πλιατσικολόγων, χωρὶς νὰ ὑποψιαστοῦν τί τοὺς ἤθελε ὁ Ἄρης, ἔφτασε στὴν πλατεῖα τοῦ Μαυρολιθάρου. Τοὺς πληροφόρησαν ὅτι τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρωῒ θὰ τοὺς μιλήσει ὁ Ἀρχηγός.

Θέλω, εἶπε ὁ Ἄρης στὸν πιὸ πιστὸ σύντροφό του τὸν Διαμαντῆ, νὰ συνεργαστεῖς μὲ τὸν ὑπεύθυνό τῆς Τοπικῆς Ὁργάνωσης τοῦ χωριοῦ γιὰ τὴν ἐπιτυχία τοῦ σχεδίου. Περιμένω νὰ μοῦ φέρετε δεμένα αὐτὰ τὰ καθάρματα ποὺ μᾶς ντροπιάζουν, γιὰ νὰ λογοδοτήσουν.

Κι' ὁ ὑπεύθυνος γιὰ τὰ καταλύματα τοὺς ἔστειλε, σύμφωνα μὲ τὴν ἐντολὴ ποὺ εἶχε, μεμονωμένως, στὰ διάφορα σπιτία γιὰ νὰ διανυκτερεύσουν. Τὴ νύκτα μία ὁμάδα ἀνταρτῶν τοὺς αἰφνιδίασε καὶ συνέλαβε τοὺς 12. Ἐνας δικός μας πλιατσικολόγος, κι' ὁ ἐγγλέζος πῆδησαν, ἀπὸ τὸ χαγιάτι ὁ ἓνας, κι' ἀπ' τὸ παράθυρο ὁ ἄλλος, κι' ἔφυγαν μέσα στὰ ρέματα παίρνοντας διαφορετικὰ κατευθύνσεις. Ἐκείνους ποὺ συνέλαβαν ἀφοῦ τοὺς «περιποιήθηκαν» ἀνάλογα μὲ τίς πράξεις τους, τοὺς ἐξετέλεσαν στὴν μάνδρα τοῦ νεκροταφείου. Τὸν πλιατσικολόγο ποὺ τοὺς ἔφυγε τὸν ἐσκότωσε μιά ὁμάδα ἀνταρτῶν

στὴ Σπερχειάδα. Ὁ ἐγγλέζος κοντὰ στὰ Δύο Βουνὰ πῆγε σὲ μία στάνη καὶ ἀπειλῆσε μὲ τὸ περιστροφὸ τοῦ τὸν κτηνοτρόφο ποὺ βρισκόταν ἔξω ἀπὸ τὴν καλύβα του, ζητώντας τροφὴ καὶ χρήματα. Κι' ἐκεῖνος ἀρνῆθηκε. Τότε ὁ κακοποιὸς τὸν πυρεδόλησε καὶ τὸν σκότωσε. Στὸ μεταξύ ἔφτασε τὸ κοπάδι, κι' ὁ σκύλος χύμηξε ἐπάνω του καὶ τὸν καταξέσχισε. Μ' ἓναν δεῦτερο πυρεβολισμό ἔβγαλε ἀπὸ τὴ μέση καὶ τὸ ἄμοιρο ζωντανό. Ἀκούγοντας τίς ντουφεκιὰς ὁ γιὸς τοῦ κτηνοτρόφου, ποὺ ἀκολουθοῦσε τὴ στάνη, πλησίασε στὸ μαντρί μὲ προφυλάξεις, καὶ σημάδεψε μὲ τὸ ὅπλο του τὸν πλιατσικολόγο, τὴ στιγμή ποὺ ἔσπρωχνε τὴν πόρτα τῆς καλύβας, καὶ τὸν ἐξάπλωσε νεκρό.

Μὲ τὴν ἀμείλικτη καὶ παραδειγματικὴ τιμωρία τῶν πλιατσικολόγων ἀνακουφίστηκε ὁ λαὸς τῆς Φθιωτιδοφωκίδας.

Ἡ ἐκτέλεση τῶν ληστῶν αὐτῶν ἐπροκάλεσε στὸν λαὸ τῆς ὑπαίθρου ζωηρὴ ἐντύπωση. Προξένησε μεγάλη αἴσθηση γιὰ τὸ σκληρὸ καὶ τόσο ἄδοξο τέλος τόσων ἄμυαλων παλληκαριῶν ποὺ μποροῦσαν, ἂν τῷθελαν, νὰ προσφέρουν πολὺτιμες ὑπηρεσίες, σὰν ἐμπειροπόλεμοι πολεμιστὲς ποὺ ἦταν, στίς κρίσιμες ἐκείνες στιγμὲς ποὺ διερχόταν ἡ αἰμορραγοῦσα σκλαβωμένη πατρίδα.

Ἡ φωτογραφία τῶν φουστανελλοφόρων εἶναι ἀπὸ τὸ πανηγύρι τῆς Ἀγ. Παρασκευῆς τοῦ 1935.

Ἀπὸ ἀριστερά.

- 1) Τριαν. Τσόχλας (Συνταξιούχος)
- 2) Νικόλαος Χαραλάμπους (Χαϊτέρης)
- 3) Ἰωάν. Πασαλῆς (μουσικός)
- 4) Γεώργιος Λευκαδίτης (μερακλῆς) Κλαριτζῆς — Κουρέας
- 5) Ἰωάν. Χαμηλός (Βασιλογιάννης) ἔμπορος

ΜΙΑ ΕΠΟΧΗ, ΜΙΑ ΣΥΖΗΤΗΣΗ

Ἐπιτρέψτε μου ἀγαπητοί μου χωριανοί, καὶ φίλοι νὰ σᾶς μεταφέρω πίσω 40 χρόνια — ποῦ ἄλλου; στὸ χωριό μας, τὴν Κουκουβίστα.

Εἶναι χειμώνας 1941 — 42. Ἕνας χειμώνας ἄλλο πράγμα. Ταίριαζε, κι' ἤθελε νὰ εἶναι ἐξισωμένος μὲ τὸ κλίμα τῆς φασιστικῆς κατοχῆς. Λές καὶ ἤθελε καὶ τοῦτος νὰ συμβάλλει νὰ γίνουν περισσότερα τὰ βάσανα τῆς Πατρίδος μας καὶ τοῦ Λαοῦ της, ποὺ πέθαινε κυριολεκτικὰ ἀπὸ τὴν πείνα καὶ τὸ κρύο.

Ὁλόκληρη ἡ Εὐρώπη, ἀπὸ τὴν Μάγχη ὡς τὸν Βόλγα καὶ ἀπὸ τὶς Νορβηγικὲς ἄκτεις ὡς τὴν Κρήτη στέναζε κάτω ἀπὸ τὴν Γερμανικὴ καὶ Φασιστικὴ μπότα — ὁ ὑπόλοιπος κόσμος κρατοῦσε τὴν ἀναπνοή του μπροστὰ στίς τεράστιες καὶ γρήγορες νίκες τοῦ Χίτλερ.

Μόνον ἓνα φωτεινὸ σημεῖο ὑπῆρχε, στὸν ὁρίζοντα κι' αὐτὸ ἦταν τὸ σταμάτημα τοῦ θηρίου στὰ προάστια τῆς Μόσχας μέσα στὸ Καλοκαίρι τοῦ 1941. Ἦταν ἡ πρώτη ἀποτυχία τῶν Γερμανῶν σ' αὐτὸ τὸν πόλεμο.

Ἐμεῖς οἱ Κουκουβιστιανοί, οὔτε πεθάναμε οὔτε καὶ καλὸ εἶχαμε αὐτὴ τὴν περίοδο.

Ἕνα βραδάκι εἶχαμε μαζευτεῖ ἀρκετοὶ γύρω στὴν σόμπα τοῦ μαγαζιοῦ τοῦ Πριόβολου — τοῦ Κουγιούφα — ὅπως τὸν λέγαμε καὶ συζητούσαμε.

Στὸ ἐπίκεντρο τῆς συζήτησης ὁ συχωρεμένος Γιώργος Ταξ. Κόλλιας, ὁ καθηγητής. Οἱ Πριοβολαῖοι εἶχαν ραδιόφωνο εἶδος ὑπερπολυτελείας τότε, καὶ γιὰ ἐκεῖ.

Οἱ κατακτητὲς τὸ ἀπαγόρευαν νὰ λειτουργῇ. Τοῦτο θαμμένο μὰ ζωντανὸ συνέχιζε νὰ μᾶς πληροφορεῖ γιὰ τὸν κόσμο καὶ ἰδιαίτερα γιὰ τὰ μέτωπα.

Τοῦτο ἦταν καὶ ἡ αἰτία ποὺ ἐκτελέστηκε ἀπὸ τοὺς Ἰταλοὺς Φασίστες, ὁ Λουκάς Πριόβολος, στὴν ἀρχὴ τῆς Καστελιώτικης στενῆς μετὰ ἀπὸ τὴν ἀνατίναξη τῆς γέφυρας τοῦ Γοργοποτάμου.

Ὁ καθηγητὴς ἀπόλυτα ἐνημερωμένος καὶ ἔμπειρος μᾶς ἐξηγοῦσε τὴν ὑπάρχουσα τότε κατάσταση, λέγοντάς μας πῶς δὲν ἦταν καθόλου καλὴ ἡ θέση τῶν Γερμανῶν, γιὰ νὰ μᾶς πείσῃ περισσότερο μᾶς διηγήθηκε ἓνα ἐπεισόδιο μὲ

τὸν φρούραρχο τῆς Ἀθῆνας.

«Γύρω στὰ τέλη τοῦ Σεπτεμβρίου τοῦ 1941 στὸ γκάζι τῆς Ἀθῆνας ἐγίνε μιά ζημιὰ — οἱ Γερμανοὶ τὸ θεώρησαν σαμποτάζ — καὶ γι αὐτὸ κάλεσαν τὸν Χαρ. Ταξ. Κόλλια, ἀδελφὸ τοῦ καθηγητῆ, ποὺ ἦταν οἰκονομικὸς διευθυντὴς στὸ Δῆμο τῆς Ἀθῆνας γιὰ νὰ δώσῃ ἐξηγήσεις. Πῆγε ὁ Χαράλαμπος στὸ φρούραρχο παίρνοντας μαζί του τὸν ἀδελφὸ του τὸν καθηγητῆ, ποὺ εἶχε σπουδάσει στὴ Γερμανία καὶ μιλοῦσε τὰ Γερμανικά.

Στὸ γραφεῖο τοῦ φρούραρχου μίλησαν γιὰ τὸ γκάζι, δόθηκαν οἱ ἐξηγήσεις καὶ θεωρήθηκε τὸ ἐπεισόδιο λήξαν.

Ὁ φρούραρχος γιὰ νὰ ἐντυπωσιάσῃ τὸν καθηγητῆ σηκώθηκε ἀπὸ τὴν καρέκλα του καὶ δειχνοντας τὸν ἀπέναντί του ἐπιτελικὸ χάρτη ρώτησε τὸν καθηγητῆ.

— Πῶς βλέπεται κύριε καθηγητὰ τὴν ἐκστρατεία μας στὴν Ρωσία;

— Καθόλου καλὴ, ἦταν ἡ ἀπάντηση.

— Μὰ γιατί; εἶπε κάπως ἀμήχανα ὁ φρούραρχος, δὲν βλέπεται ποὺ ἔχουμεφθάσει; καὶ εἰδεξε μὲ τὸν χάρκα τὶς σημαιοῦλες ποὺ ἦταν καρφισωμένες στὸν χάρτη.

— Αὐτὰ βλέπω καὶ σᾶς λέω πῶς δὲν τὴν βλέπω καθόλου καλὴ.

— Δὲν σᾶς παρεξηγῶ κύριε καθηγητὰ γιατί δὲν εἶστε στρατιωτικὸς.

— Naί, δὲν εἶμαι στρατιωτικὸς. Ἐχω σπουδάσει καθηγητῆς στὴν πατρίδα σας καὶ τὴν ἀγαπῶ, μὰ ὅπως βλέπετε καὶ σεῖς μῆκατε στὸ χεῖμῶνα καὶ μάλιστα στὸ Ρωσικὸ καὶ δὲν ἔχετε καταλάβει καμμιά ἀπὸ τὶς μεγάλες πόλεις: Μόσχα, Λένινγκραντ καὶ Στάλινγκραντ.

— Μὰ θὰ τίς πάρουμε!

— Ἐὰν τίς πάρετε καὶ πότε, αὐτὸ ἐὰν ξαναβρεθοῦμε θὰ τὸ συζητήσουμε.

— Κούνισε τὸ κεφάλι ὁ φρούραρχος κατὰ τρόπο ποὺ δικαίῳνε τὸν καθηγητῆ.

Δὲν ξανατάμωσαν γιατί ὁ καθηγητῆς ἔμεινε στὸ χωριὸ ὅλο τὸ διάστημα τῆς κατοχῆς.

Καὶ νὰ τώρα ἡ Κουκουβιστιανὴ ἀντίδραση ἀπὸ τὸν συχωρεμένο τὸν μπάμπη Παναγιώτη Παπαγεωργίου — Παπαδάκη, αὐθόρμητος ὅπως ἦταν.

— Μὰ δὲν φοβηθήκατε κύριε καθηγητὰ ποὺ εἶπατε στὸ Γερμανὸ τέτοια πράγματα;

— Ὁχι μπάμπη Παναγιώτη, δὲν φοβήθη (συνέχεια στὴ σελίδα 61)

ΖΩΝΤΑΝΕΣ ΜΝΗΜΕΣ ΣΤΕΦΑΝΟΣ

Τοῦ ΒΑΣΙΛΗ ΜΟΣΚΟΒΗ

(συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο)

Τὸ ρίγος τοῦ πανικοῦ συγκλόνισε τὶς καρδιές. Οἱ γκεσταπίτες μῆκαν οὐρλιάζοντας μὲ περιστροφή κι αὐτόματα. Μᾶς πρόσταξαν νὰ σταθοῦμε ὀρθοὶ σὲ ἀπόσταση ὁ ἓνας ἀπ' τὸν ἄλλο μὲ σηκωμένα χέρια. Μᾶς ψάξανε ἀπ' τὴν κορφή ὡς τὰ νύχια. Ἔψαξαν στὰ γραφεῖα, στὰ ὑπόγεια, στοὺς διαδρόμους κ' ὕστερα ἀπὸ τρεῖς ὥρες ἔφυγαν. Ἐφυγαν ἀφοῦ πῆραν μαζί τους πέντε συναδέλφους μας. Τοὺς εἶδαμε νὰ τοὺς

σπρώχνουν καὶ νὰ τοὺς κλωτσᾶνε πρὸς τὴν ἔξοδο κ' ἔπειτα νὰ τοὺς ἀνεβάζουνε στὸ καμiónι. Πρόφτασα καὶ ξεχώρισα τὸ παιδικὸ πρόσωπο τοῦ Στέφανου καὶ τὸ κάτω σπρω κεφάλι τοῦ κυρίου Βασιλειάδη, τοῦ τμηματάρχη τῶν οικονομικῶν ὑπηρεσιῶν. Κ' οἱ δυὸ διατηροῦσαν τὴν αξιοπρέπειά τους στὶς τρομερὲς τοῦτες στιγμές.

Παρακολουθήσαμε τὴ θλιβερὴ πομπὴ σιωπηλοί. Ἀκίνητοι, μουδιασμένοι κοιταχτήκαμε στὰ

μάτια. Κ' ὕστερα ζύγωσε ὁ ἓνας τὸν ἄλλο, ἀκουπήσαμε, σμίξαμε σὰ νὰ θέλαμε νὰ γίνουμ' ἓνα κορμί. Μιὰ παράξενη ζέστα ἄρχισε νὰ ἀνάβει, νὰ ἀναδεύεται μέσα στὶς παγωμένες καρδιές. Θέριεψε σὲ λίγο, ἀπλώθηκε σ' ὅλο τὸ κορμί, ἀνέβηκε ὡς τὸ κεφάλι καὶ τὸ φλόγισε. Ἐνα μουρμουρητὸ ἄρχισε νὰ βγαίνει ἀπ' τὰ σπλάχνα τῆς ἀνθρώπινης μάζας. Ὑπόκωφο, μουντό, δειλὸ στὴν ἀρχὴ μὰ σιγὰ — σιγὰ φούντωσε, γιγαντώθηκε κ' ἔγινε κραυγὴ.

— Στὸ ὑπουργό. Νὰ πᾶμε στὸν ὑπουργό.

— Αὐτὸς τοὺς πρόδωσε.

— Ὁ γερμανόσκυλος.

— Ἐχει ὑποχρέωση νὰ τοὺς ἀποφυλακίσει.

— Πᾶμε.

— Πᾶμε ἀμέσως σπíti του.

Τρεῖς ξεχωρίσαμε μέσα ἀπ' τὸ πλῆθος καὶ τραβήξαμε κατὰ τὸ σπíti τοῦ ὑπουργοῦ. Ἐκεῖνη τὴν ὥρα κοιμόταν. Τὸν ξυπνήσαμε καὶ τοῦ μιλῆσαμε. Μόνο πού δὲν ἔκλαψε ἀπ' τὴ συγκίνηση.

— Θὰ κάμω ὅ,τι μπορῶ. Μὰ γιατί δὲν προσέχανε οἱ εὐλογημένοι. Θὰ μ' ἀκούσουν ὅμως οἱ γερμανοί; Ἐχῶ ἐξαντλήσει ὅλη μου τὴν ἐπιρροὴ παρακαλώντας τους κάθε μέρα. Πάντως θὰ κάμω τ' ἀδύνατα δυνατὰ γιὰ νὰ τοὺς σώσω.

Ἔτσι μᾶς μίλησε κι ἀλήθεια ἔκαμε αὐτὸ πού ὑποσχέθηκε.

Σὲ τρεῖς μέρες μὲ κάλεσε στὸ γραφεῖο του. Ἐδῶξε ὅλους πού βρίσκονταν μέσα, ἀκόμη καὶ τὸν ἰδιαίτερό του.

— Ἔσωσα τὸν προστατευόμενό σου ἂν καὶ ἦταν πολὺ βεβαρυμένος. Τοῦ βρῆκαν πάνω του προκηρύξεις, εἰδήσεις ξένων σταθμῶν κ' ἓνα κρυπτογράφημα. Δὲν ἐννοεῖ νὰ μαρτυρήσει τοὺς συνενόχους του. Ἐγγυήθηκα ὅμως ἐγὼ καὶ τὸν βγάλανε. Πήγαινε νὰ τὸν δεῖς. Βρίσκεται στὸ πολιτικὸ νοσοκομεῖο. Δεῖξε αὐτὸ τὸ σημεῖωμα γιὰ νὰ σ' ἀφήσουνε νὰ μπεις στὸ θάλαμό του.

Μόνο πού δὲ φίλησα τὸ χέρι του. Ἄδικα λοιπὸν τὸν βρίζαμε προδότη. Ἦταν Ἕλληνας σὰν κ' ἐμᾶς.

Κατέβηκα γρήγορα τὶς σκάλες καὶ σὲ λίγη ὥρα βρέθηκα στὸ νοσοκομεῖο. Ὁ φρουρὸς μ' ἄφησε καὶ μῆκα στὸ θάλαμο. Ἦταν μικρὸς, μισοσκότεινος μὲ δυὸ μοναχὰ κρεβάτια. Ζύγωσα μὲ παλμούς ἀγωνίας. Ἐνα κορμί βρισκόταν ἐκεῖ σκεπασμένο μὲ κουβέρτα ἀπ' τὸ κεφάλι ὡς τὰ πόδια.

— Στέφανε.

Τὸ κορμί ἔμεινε ἀκίνητο. Ἀπλῶσα τὸ χέρι

μου και ξεσκέπασα τὸ κεφάλι. "Οχι, δὲν ἦταν αὐτός. "Ένα πρόσωπο παραμορφωμένο, γεμάτο πληγές και πηχτὸ αἷμα, ἓνα στόμα μισάνοιχτο μὲ σκισμένα χεῖλη και ξεγυμνωμένα οὖλα μόρ-
ταζε μπροστά μου. Τὰ δάχτυλά μου τραβοῦ-
σαν μηχανικά τὴν κουβέρτα σὰ νὰ ζητοῦσαν ν' ἀνακαλύψουν κάτι ἀπ' τὸ ζωντανὸ παιδί τῶν εἴκοσι χρονῶ. Τὸ στήθος του ἦταν κι αὐτὸ μελα-
νιασμένο ἀπ' τ' βασανιστήρια.

"Ένα χέρι ἀκούμῃσε στὸν ὦμο μου. Γύρισα. Μιὰ ἀσπροφορεμένη κοπέλα ἔκλαιγε μὲ βουβὰ δάκρυα.

— Ἦταν γιός σας; Τοῦ σπάσαν οἱ κακοῦρ-
γοι τὰ κόκαλα. Τώρα μόλις ξεψύχησε. Μὲ πρό-
σταξαν νὰ γράψω στὸ βιβλίο πὼς πέθανε ἀπὸ πνευμονία.

"Ένα κλωνι βιολέτας ἔγειρε ἀπαλὰ πάνω στὸ κορμί ριγμένο ἀπ' τὸ χέρι τῆς κοπέλας ποὺ φοβισμένη βγῆκε γρήγορα ἀπ' τὸ θάλαμο.

Σὲ λίγες μέρες στοὺς διάδρομους τοῦ με-
γάρου βρέθηκε τοιχοκολλημένο ἓνα χαρτί μὲ στίχους.

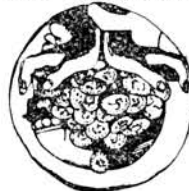
Μεγάλη σου λαχτάρα ἢ Λευτεριά!
Καὶ νὰ στὸ συγχωρέσουν δὲν μπορούσαν.
Πέσαν ἀπάνω σου τ' ἀνήμερα θεριά
καὶ Γιούδα νὰ σὲ κάμουνε ζητοῦσαν.

Μὲς στὸ μπουντροῦμι σπάζαν σιγανὰ
καὶ κόκαλα κι ἄρμους σου ἓνα πρὸς ἓνα
Μὰ σὺ δὲ μίλησες κι ἀνάστησες ξανὰ
τὰ ματωμένο θρόλο τοῦ 21.

Κι ἀνέβηκες ψηλὰ μὲ τὴ σιγὴ
τόσο ποὺ ὅλοι μὲ δέος σ' ἀτενίζουν
Κι ὅσοι πονέσαν γιὰ τὴ σκλάβια γῆ
μπρὸς στὸ μαρτύριό σου γονατίζουν.
Γιατὶ 'σουν μοναχὰ εἴκοσι χρονῶ
κ' εἶχες μοναδικὰ ὅπλα σου στὴν πάλη
κορμί κυπαρισένιο, βλέμμα φωτεινὸ
καρδιά μεγάλη!

Ποιὸς τὸ 'γράψε ἄραγε; Κανένας μας δὲν
τὸ 'μαθε ποτέ. Οἱ ἄνθρωποι τὸ διάβазαν φοβι-
σμένοι και βιαστικοὶ κ' ὕστερα τραβοῦσαν σιω-
πηλοὶ στὰ γραφεῖα τους. Τὰ λιγνὰ πρόσωπα και
τὰ σφιγμένα χεῖλη κρατοῦσαν τότε τὰ πιὸ ἀπί-
στευτα μυστικά καὶ δούλευαν ἀθόρυβα γιὰ τὴ
μεγάλη ὑπόθεση ποὺ γιὰ χάρη της θυσιάστηκε ὁ
Στέφανος. "Όλοι σωπαίναμε τότες και ζούσαμε
τὴν πιὸ τρανὴ περιπέτεια τῆς ζωῆς μας, τὴν πε-
ριπέτεια τῶν ἐλευθέρων ἀνθρώπων.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΜΟΣΚΟΒΗΣ

δωρηται συνδρομηται

Γιούλα Α. Πριοβόλου	δρχ. 700
Γιάννης Ματθαίου	250
Ἡλίας Γ. Μεμένιος ἀντὶ στεφάνου στὴ μνήμη Μάγδας Κυρίτση	1000
Παναγιώτης Ἀνδριτσόπουλος στὴ μνήμη τοῦ ἀδελφοῦ του Ἀνδρέα	500
Γιώργος Π. Μώρης	1000
Γιώργος Π. Τομαρᾶς	1000
Γιάννης Δ. Μπουκουβάλας	1000
Γιάννης Ν. Καλατζῆς	1000
Νίτσα Σερραίου	500
Κώστας Ι. Χαμηλὸς	1000
Χρήστος Ρούλιας	500
Χρήστος Κόλλιας	500
Σοῦλα Βασιλοπούλου στὴ μνήμη τῆς ἀ- δελφῆς της Κωνσταντίνας	500
Χαράλαμπος Σκούρας στὴ μνήμη τοῦ ἀ- δελφοῦ του Ἀνδρέα	1000
Παναγιώτης Ἀνδριτσόπουλος στὴ μνήμη τοῦ ἀδελφοῦ του Ἀνδρέα	1500
Γιάννης Εὐαγγέλου Τσίγας	1000
Θανάσης Δ. Βλάχος	500
Γιάννης Ν. Μαλιβίτσης	500
Ἐλευθέριος Μιμήνης	1000
Δημήτριος καὶ Εὐσταθία Ν. Κόλλια στὴ μνήμη Γιάννη Σεραφειμόπουλου	2000
Λουκᾶς Μώρης	650
Νίκος Ι. Δανιήλ στὴ μνήμη Γιώργου Δα- νιήλ	1000
Παναγιώτης καὶ Χρυσούλα Χριστοδούλου	1000
Βασίλης Ι. Δανιήλ στὴ μνήμη Γιώργου Δανιήλ	1000
Παναγιώτης Ν. Χαλαλέμπος	2000
Δημήτρης — Στέφανος καὶ Μαρία Κόλ- λια	1500
Μιχάλης Παπαδόπουλος	2000
Εἰρήνη Δανιήλ	500
Γιώργος Μάνταλος	500
Εὐθύμιος Ν. Πασαλῆς	500
Νάκος καὶ Γιάννης Γεωργίου στὴ μνήμη τοῦ Τάκη Γεωργίου	1000

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ — ΑΘΗΝΑ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΩΣ

Τὴν ἐποχὴ τῆς ἐφταετίας ταξίδευσαν ἀπὸ Θεοῦ κη γιὰ Ἀθήνα.

Στὸ κουπὲ τοῦ «ΑΚΡΟΠΟΛΙΣ» ποὺ ἀνέβηκα, ἦταν 2 — 3 ξένοι τουρίστες νεαρῆς σχεδὸν ἡλικίας, ξανθῆς ράτσας.

Κάθησα χωρὶς νὰ δώσω σημασία ιδιαίτερη ἀφοῦ διαπίστωνα πὼς οἱ συνεπιβάτες μου ἦταν ξένοι καὶ φαίνονταν κατάκοποι ἀπὸ τὸ ταξίδι.

Κάπου κοντὰ στὴν Κατερίνη σ' ἓνα σταθμὸ, ἀνέβηκε ἓνα ζευγάρι ἡλικιωμένοι, εἶδαν ποὺ εἶχαμε θέσεις ἄδειες καὶ μπήκαν. Κρατοῦσαν ἓνα σακ — βουαγιᾶζ ἄρκετὰ βαρὺ καὶ βοήθησαν τὸν ἄνδρα νὰ τὸ βάλει στὸ ράφι. Μ' εὐχαρίστησε καὶ γιὰ τὸ ἦταν ἡ ἀρχὴ γιὰ νὰ πιάσουμε συζήτησι.

— Για πού πάτε κύριε; με ρώτησε

— Για Ἀθήνα, ἐσεῖς; ρώτησα με τὴ σειρά μου

— Ἐμεῖς θὰ κατέβουμε στὴν Λοκρίδα, ξέρεις ποὺ εἶναι;

— Ναί, νομίζω στὸ Δασί, ἀπάντησα.

— Πάρα κάτω θὰ κατεβούμε, εἶπε ὁ γέρος.

— Ἀπὸ ἐκεῖ εἰσθε;

— Ναί, καὶ ἔχουμε παιδι ὑπάλληλο στὴ Μακεδονία. Πήγαμε νὰ τὸ εἰδοῦμε καὶ γυρνᾶμε σπῆτι μας.

— Ἄλλα παιδιὰ ἔχετε;

— ΟΧΙ, ἀπάντησε ὁ γέρος

— Πὼς ἔτσι; Τὰ ζευγάρια στὴν ἐποχὴ σας κάνουν πολλὰ παιδιὰ.

Ἡ γριὰ ποὺ μέχρι ἐκείνη τὴ στιγμὴ δὲν εἶχε μιλήσει, σκούπισε τὰ μάτια της με τὴν ἄκρη

ἀπὸ τὸ τσεμπέρι της, γιὰτὶ βούρκωσαν.

— Εἶχαμε κι ἄλλα δύο, λέει ὁ γέρος, ἀλλὰ τώρα ἔχουμε μόνο τὸ ἓνα.

Ἐπειδὴ δὲν πρέπει νὰ σκαλίζουμε πληγὲς χωρὶς λόγο ἄλλαξα συζήτησι.

Οἱ ξένοι ἔδειξαν διάθεσι γιὰ κουβέντα πολὺς φορὲς, παρ' ὅλο ποὺ δύσκολα καταλαβαινόμασταν. Πλησιάζαμε στὸ Λιανοκλάδι ὅταν ἓνας ἀπὸ αὐτοὺς ποὺ κοιτοῦσε ἓνα χάρτη μᾶς ρώτησε:

— Γκράβια;

— Ὁ γέρος πετάχτηκε πρῶτος καὶ τοῦ ἀπάντησε

— Νο Γκράβια ἀκόμ, καὶ με χειρονομίες τοῦ ἔδωσε νὰ καταλάβει πὼς ἡ Γραβιά εἶναι πιὸ κάτω.

— Φαίνεται πὼς θέλουν νὰ κατέβουν στὸ Μπράλο καὶ ἀπὸ Γραβιά νὰ πᾶνε γιὰ Δελφούς, εἶπε ὁ γέρος καὶ ἄρχισε νὰ τοὺς ρωτᾷ με τὸν τρόπο τοῦ ποὺ ἦταν πολὺ ἐπιδέξιος.

Ἡ συζήτησι γενικεύτηκε καὶ οἱ μὲν προσπαθοῦσαν νὰ καταλάβουν τοὺς δέ. Μᾶς εἶπαν πὼς εἶναι Γερμανοὶ ἀρχαιολόγοι, πὼς θαυμάζουν τὴν Ἑλλάδα καὶ ἀγαποῦν τοὺς Ἕλληνες καὶ στὴν πατρίδα τοὺς ἔχουν γνωρίσει πολλοὺς Ἕλληνες ἐργάτες ποὺ εἶναι καλοὶ ἄνθρωποι.

— Ἐγὼ νὰ δεῖτε πόσο σὰς ἀγαπάω, εἶπε ὁ γέρος, με ἓνα τρόπο ποὺ ἔδειχνε τὸ ἀντίθετο. Αὐτὸ μόνον ἐγὼ τὸ ἔπιασα. Ἡ συζήτησι τῶν χειρονομιῶν καὶ τῶν νευμάτων συνεχίστηκε σὲ ἐγκάρδια ἀτμόσφαιρα, καὶ σὲ μιὰ στιγμὴ ὁ ἓνας ἀπὸ αὐτοὺς, βγάζει καὶ μᾶς δείχνει μιὰ φωτογραφία. Ἦταν 2—3 Γερμανοὶ στρατιῶτες, κάτω ἀπὸ τὸ ἀγαλμα τοῦ Ἀνδρούτσου.

Μονομιᾶς ὁ γέρος φάνηκε νὰ τοῦ ἀνεβαίνει τὸ αἷμα στὸ κεφάλι. Τὸ πρόσεξαν οἱ γερμανοὶ καὶ ἄρχισαν συζήτησι ἔντονη μεταξὺ τοὺς. Τὶ δὲν θὰ ἔδιναν ἐκείνη τὴ στιγμὴ γιὰ ἓνα μεταφραστὴ νὰ μοῦ ἐξηγοῦσε τί ἔλεγαν. Βλέποντας τὸ γέρο νὰ γουρλώνει τὰ μάτια κατάλαβαν πὼς ἦταν λάθος τοὺς ἡ ἐπίδειξι τῆς φωτογραφίας.

Προσπάθησαν νὰ καθησυχάσω τὸ γέρο ποὺ ἦταν ἔτοιμος γιὰ σαματᾶ, λέγοντάς του ὅτι αὐτοὶ εἶναι παιδιὰ καὶ στὴ φωτογραφία εἶναι ἴσως κάποιος παλιότερος γνωστός τοὺς, ποὺ ἐκείνη τὴν ἐποχὴ τὸν εἶχαν φέρει ἐδῶ. Μήπως κι ἐκεῖνος θὰ τὸ ἤθελε;

Ὁ γέρος καλμάρησε, κοίταξε τὴν γριὰ του

ΔΩΡΗΤΑΙ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΑΙ

Κώστας Λεβέντης	1500
Εὐθύμιος Γ. Μπουκουβάλας	2000
Παναγιώτης Γ. Τομαράς	1000
Ἑλένη Ν. Φύκα	500
Ἑλένη Ν. Φύκα στὴ μνήμη τοῦ συζύγου της	1500
Παναγιώτης Ν. Χαραλάμπους (Ἰανουάριος 1982)	2250
Δημ. Π. Κυρίτσης	1000

πού κοιμόταν μακαρίως.

—Εύτυχως κοιμάται ή γριά, είπε.

Καί γιατί εύτυχως; είπα.

—Γιατί τώρα θά είχαμε σκουξίματα.

—Δέν σέ καταλαβαίνω, γέρο, του είπα.

—“Ακου λεβέντη μου, αρχίζει ό γέρος, με ρώτησες στην αρχή γιατί δέν έχω άλλα παιδιά,

Είχα άλλα δύο και μου τά φάγαν αυτά τά σκυλιά στην κατοχή, και έδειξε τους ξένους.

Τόν ένα τόν έχασα στο μέτωπο, τόν άλλο τόν φάγαν οι κατακτητές στα Γραβοχώρια σέ μάχη. Ήταν αντάρτης. Είχε βγει στο βουνό για γιά νά πολεμήσει τόν κατακτητή.

—Έκείνη τήν εποχή οι Γερμανοί από τή Γραβιά και από άλλες βάσεις πού είχαν στον κάμπο, ξεκίνησαν για τά όρεινά χωριά τής Γκιώνας, αν έχεις ακουστά, για νά τά ξεκληρήσουν. Ό γιός μου με τήν ομάδα του υπερασπιζόταν ένα χωριό και εκεί στη μάχη σκοτώθηκε.

Ή περιέργεια μου άναψε, και για νά συνελίσω τή συζήτηση λέω στο γέρο πώς όταν υπηρετούσα στρατιώτης είχα πάει στη Γκιώνα για χιονοδρομίες και πέρασα από αρκετά χωριά τής περιοχής. — “Ισως θυμηθώ αν μου έλεγες τó χωριό.

—Κουκουβίστα τó λέν.

Έγώ κοκκάλωσα — Πώς, πώς τó θυμάμαι γιατί μείναμε αρκετές μέρες εκεί λόγω κακοκαιρίας.

—“Ε, εκεί στην Κουκουβίστα στη θέση Σταυρός, έπασε μαχόμενος ό λεβέντης μου.

Ό γέρος είχε άνάψει, οι γερμανοί έδειχναν φοβισμένοι και άρχισαν νά μάς λένε, όσο μπορούσαν βέβαια, πώς ό ένας τής φωτογραφίας ήταν ό πατέρας του ενός και ήταν περαστικός από τήν Ελλάδα εκείνη τήν εποχή, και τελικά σκοτώθηκε στη Ρωσσία πολεμώντας τους κουμμουνιστάς. Δέν ξέρω αν αυτό ήταν αλήθεια ή είπαν τó παραμύθι γιατί έπιανε εκείνη τήν εποχή λόγω δικτατορίας. “Όσο για τόν γέρο δέν χωράει καμιά άμφιβολία γιατί πολλοί τής γενιάς εκείνης θυμόμαστε τή μάχη και τους νεκρούς του Σταυρού. Έκείνο πού δέν ξέρω και θά ήθελα νά μάθω, είναι τó τι απέγινε τó μνήμε αυτό. Έν τώ μεταξύ μπαίναμε στη Γαλαρία του Μπράλου και είπα στους ξένους νά ετοιμάζονται γιατί φθάναμε στη Γραβιά. Αυτοί μου είπαν πώς πηγαίνανε στην Αθήνα και συνέχεια στην Όλυμπία και ότι απλώς ήθελαν νά δοούν τά μέρη πού πέρασε κάποτε ό πατέρας του ενός. Σηκώθηκαν όμως και πήγαν στο μπάρ, αφού ό γέρος τους

έριξε μιá μούτζα πίσω τους.

Σταμάτησε τó τραίνο στο Μπράλο και ό γέρος σκούνηξε τή γριά.

—Ήύηνα, τής λέει, φθάσαμε.

—Στό χωριό μας. ρώτησε εκείνη

—“Όχι στη Γκιώνα, τήρα πάνω.

Ή γριά έρριξε μιá ματιά κατά εκεί, σταυροκοπήθηκε και κάτι ψέλλισε μέσα της.

Πιό κάτω σηκώθηκα νά περπατήσω στο διάδρομο νά ξεμουδιάσω, και μετά πήγα στο μπάρ για καφέ. “Όταν γύρισα δέν βρήκα τους γέρους, είχαν κατέβει.

Άγαπητή μου Κουκουβίστα, προσπάθησα νά είμαι όσο γίνεται πιό σύντομος, λόγω χώρου. Θά προτιμούσα αν τó ήθελες νά τó δημοσιεύσεις άνώνυμο πρós άποφυγή σχολίων, με τήν ύπόσχεση αν χρειαστεί νά σάς γνωρίσω τó όνομά μου.

Εύχαριστώ.

ΕΝΑΣ ΤΑΞΙΔΙΩΤΗΣ.

ΠΑΡΑΙΤΗΣΗ ΠΡΟΕΔΡΟΥ

Κατά τήν συνεδρίαση τής 18.11.81 ό τέως πρόεδρος Κ. Βλάχος παρεδέχθη ότι: έν ένκυσρισμό εύρισκόμενος παρεφέρθη στον αντιπρόεδρο Ίωάννη Ε. Χαμηλό, όπως ό ίδιος έγραψε στο πρακτικό τής αύτης συνεδρίασης και θά άνακαλοΰσε.

Κατόπιν αύτών όρίστηκε ήμέρα συνεδρίασης ή 24.11.82, αντί όμως νά έρθη τήν ήμέρα αύτή στο Συμβούλιο, βρήκαμε τήν παραίτησή του επάνω στο γραφείο και τó κλειδί πεταμένο κάτω από τήν πόρτα, πράγμα πού μάς έξέπληξε, τόσο ή παραίτηση όσο και ό τρόπος πού έγινε αύτή.

ΜΕΤΑΞΥ ΜΑΣ

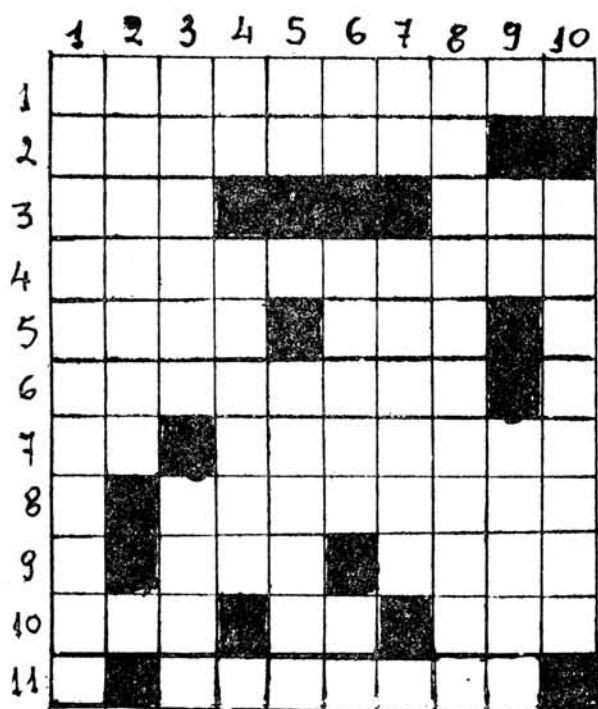
Ή καθυστέρηση τής έκδοσης του ΔΕΛΤΙΟΥ όφείλεται στην άνωμαλία πού προέκυψε στη Διοίκηση του Συνδέσμου.

Ή συγκέντρωση τής ύλης έγινε σέ πάρα πολύ σύντομο χρονικό διάστημα.

Τυχόν άτέλεια ή παράλειψη, με τά πιό πάνω, νομίζουμε ότι είναι δικαιολογημένη.

Στό μέλλον τó ΔΕΛΤΙΟ θά έκδίδεται μέσα στα προβλεπόμενα χρονικά όρια.

ΤΟ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ ΜΑΣ

Οριζόντια:

1. Κοινότητα της όρεινης Παρνασσίδας
2. Ασθένεια που έκανε θραύση τα παλιά χρόνια στην περιοχή της Λαμίας.
3. Τό ζητούμε στο σκοτάδι — άρθρο (αιτιατική)
4. Γυναίκα που πολέμησε τον έχθρό.
5. ένωμένος ποτέ νικημένος — άλογο — σύμφωνο.
6. Αυτά διαθέτουν οι τσοπάνιδες κατά προτίμηση για σφάξιμο. — σύμφωνο.
7. Καταχρηστική δίφθογκος — Χημικό στοιχείο της 5ης ομάδας του περιόδ. συστήματος Μεντελέγιεφ.
8. Σύμφωνο — Μάζες που μετακινούνται σε περίοδο πλημμυρών, αντίστροφα.
9. Φωνήεν — Τρία γράμματα από την άλλη ονομασία της Καταβόθρας — Μία από τις μεγάλες μάχες των ΕΛ ΑΣ στην περιοχή μας.
10. Ένα από τα σύγχρονα νοσοκομεία της χώρας μας. — Τό 10 δυο φορές, μ' ελληνική γραφή — Τό ούράνιο τόξο, χωρίς τό ΔΑ.
11. Άρθρο — Προσφώνηση στρατιώτη, αντίστροφα.

Κάθετα:

1. Εκεί κάνουμε βόλτα 2. Ίούλης — φωνήεν
3. Απαραίτητος στο λατόμο — Χρόνος, αντίστροφα.
4. Είναι και ο άνθρωπος — αυτός που θρίζει... — σύμφωνο.
5. Στην ελληνική γραφή τὸ 220 αντίστροφα — Σύμφωνο — γυναικείο χαιδευτικό όνομα.
6. Καί διπλό σύμφωνο — γεῦμα — λέγετε όταν δέν ἀκούμε καλά τί λέει ὁ συνομιλητής μας, αντίστροφα.
7. Άρθρο — Ἡ μαθήτρια πού δέν εἶναι φρόνημη, ἀντίστροφα — σύμφωνο.
8. Έγεινε. (εἶναι καί φαγητό ἀπό μικρό ζωντανό)
9. Άρθρο — Μουσική νότα, ἀντίστροφα — εὑρίσκεται στο πρόσωπο, ἀντίστροφα.
10. Σύμφωνο — Μουσικό ὄργανο.

ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΜΑΣ ΓΙΑ ΤΟ 1983

Φέτος με τη φροντίδα της Γαρουφαλιάς Τομαρά και άλλων νέων του χωριού μας φιλοτεχνήθηκε το ημερολόγιο του Συνδέσμου μας για το 1983.

Φροντίστε να το προμηθευτείται έγκαιρα και να το διαδώσετε στους συγχωριανούς και φίλους, άξίζει τόν κόπο.

ΜΙΑ ΕΠΟΧΗ, ΜΙΑ ΣΥΖΗΤΗΣΗ

(Συνέχεια από τη σελίδα 56)

κα, μου ζήτησε τη γνώμη μου, του την είπα.

Τώρα θα με ρωτήσετε και με το δικίο σας, τί σε πιάνει και κάθε τόσο μάς θυμίζεις κατοχές, πολέμους κλπ.

Αυτά μάς άφησαν βαθειά ψυχικά τραύματα γι' αυτό και τὰ θυμούμαστε καλλίτερα. Νομίζω πώς άξίζουν τούτα να τὰ μαθαίνουν οι νεώτεροί μας για να άποκτοῦν και αυτοί μιá ιδέα για τὸ τί φέρνει ὁ πόλεμος και να άγωνιζόμαστε ὅλοι ὥστε να μην ξανάρθει κείνη ἡ πανούκλα πού άκούει στο όνομα, πόλεμος.

ΝΙΚΟΣ ΡΑΠΤΗΣ

ιστορικό

Ἀγῶνες καὶ θυσίες 1941—1944 ΤΟ ΣΟΥΛΙ ΤΗΣ ΡΟΥΜΕΛΗΣ

Τοῦ ΤΑΚΗ ΛΑΠΠΑ

(συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο)

Οἱ Γερμανοὶ δὲ χαρῆκαν γιὰ πολὺ τὴ νίκη τους. Χίλια μέτρα ἀπ' τὸ λόχο τοῦ Καλλία ἐρχόταν ἄλλο ἀντάρτικο τμήμα. Σὰν ἄκουσαν τὶς ριπὲς ἀπ' τὰ αὐτόματα, καταλάβαινε πὼς εἶχε γίνει συμπλοκή. Τρέξανε νὰ βοηθήσουν. Ἄλλοι ἀνεβαίνουν στὸ ψήλωμα τῆς Βίγλας κι' ἄλλοι πρὸς τὴν Ἀγία Τριάδα. Στρώνουν στὸ ντουφεκίδι τοὺς Ναζί. Μιά κακὴ σύμπτωση θέλησε νὰ μὴν τιμωρηθοῦν οἱ θύτες κοντὰ στὰ θύματά τους. Ἀξαφνα ξεσηκώνεται φοβερὸ ἀνεμόχιονο. Ἀνταριάζει ὁ τόπος. Πέφτει πρὸς πυκνὸ τὸ χιόνι πού δὲ βλέπει κανεὶς οὔτε πενήντα μέτρα. Ὁ καιρὸς κλειστὸς ἀπὸ παντοῦ. Βαρυχειμωνιά ἀνεμοδένει τὰ ψηλῶματα τῆς Γκιώνας. Βρίσκουν τὴ στιγμή οἱ Γερμανοὶ καὶ τὸ σκάζουν.

Σὰν φτάνουν οἱ ἀντάρτες στὴν Ἀγία Τριάδα κι' ἀντικρύνουν τὸ μεγάλο χαλασμό τῶν δικῶν τους, μανιάζουν ἀπ' τὸ κακό τους. Βρεγμένοι, ξεπαγιασμένοι καὶ σχεδὸν ξυπόλητοι, ἀψηφᾶνε τὴν κακοκαιρία καὶ ρίχνονται νὰ προκάνουν τὸν ἐχθρό. Ἡ βαρυχειμωνιά ὅμως τὸν παραστέκει. Τραβᾶνε πρὸς τὴ μεριά τῶν Καστελλίων καὶ γλυτώνουν. Στὸ δρόμο τους ἀφήνουν καμπόσους σκοτωμένους κι ὅπλα. Οἱ ἀντάρτες ἀναγκάζονται νὰ σταματήσουν. Μὰ ἔχουν ὅλοι τους ὀρκιστὴ ἐκδίκηση. Κι ἡ Νέμεση δὲν ἀργεῖ...

Σὲ δέκα μέρες, στὶς 14 τοῦ Γενάρη 1944, ἀπόσπασμα Γερμανικὸ ἀπὸ ἐβδομήντα, φεύγει ἀπ' τὰ Καστέλλια καὶ τὴν ἴδια μέρα φτάνει στὸ χωριὸ Σκληῖθο. Ἐπικεφαλῆς ἀξιωματικὸς, ἓνας κοντόχοντρος Ναζί, μὲ κατακόκκινο πρόσωπο καὶ κλαμένα μάτια, προδίνουν ἄνθρωπο πού προτιμᾷ τὸ οἰνόπνευμα ἀπ' τὸ νερό. Φορτωμένος ἄρματα ἔχει θωριά στρατάρχη καὶ καμαρώνει ἀκουμπώντας ἐπιδειχτικὰ σ' ἓνα σκαλιστὸ ραβδί.

Σὰν σκορπᾶνε οἱ Γερμανοὶ μέσα στὰ σπίτια τοῦ χωριοῦ, ἀποσταμένοι καὶ ξεπαγιασμένοι ἀπ' τὸ χιόνι, προστάζουν τοὺς ντόπιους νὰ τοὺς κουβαλήσουν τρόφιμα καὶ μπόλικο κρασί. Γιὰ ν' ἀποφύγουν οἱ Σκληθριῶτες τὴν ἀρπαγή, μὲ τοὺς κουβάδες φέρνουν τὸ κρασί. Κι οἱ κτηνάνθρωποι τοῦ Γ' Ράιχ βάζουν τὸ κεφάλι τους μέσα καὶ τοὺς ἀδειάζουν. Ἀποσταίνουν οἱ Ἕλληνες νὰ κουβαλᾶνε κρασί κι οἱ Ναζί δὲ βαριεστᾶ-

νε νὰ πίνουν. Ἄλλοι ἔρχονται στὸ κέφι κι οἱ πρὸ πολλοὶ μεθᾶνε.

Ὁ ἀξιωματικὸς τους, πού κι' αὐτὸς κατέβασε δυὸ τρεῖς κουῦτλες (χαλκωματένιο δοχεῖο), νοιώθει τὴν ἀνάγκη νὰ τὸν χτυπήσει ὁ ἄερας, ὕστερ' ἀπ' τὴν ἀναψη τοῦ κρασιοῦ. Μὲ συνοδεία στρατιωτῶν φτάνει στὸν αὐλόγηρο τῆς ἐκκλησιᾶς. Καυχισάρης, μαζεὺει γύρω του μερικοὺς ντόπιους καὶ τοὺς μιλάει ἐλληνικά πού τὰ καταφέρνει. Τὸ ἀπόσπασμά του τὸ ὀνόμαζαν «Πράσινος διάβολος» καὶ φέρνει τὸ χαλασμό στοὺς ἀντάρτες. Λέει κι ἄλλα ἀκόμα καὶ τελειώνει:

—Μὲ βλέπετε μένα; Ἔ, γὼ εἶμαι κείνος πού πρὶν δέκα μέρες σκότωσα στὴν Ἀγία Τριάδα τὸν ἀρχιπαρτιζάνο Καλλία. Νὰ καὶ τὸ μπαστοῦνι τοῦ πού τὸ πῆρα γι' ἀνάμνηση!...

Δὲν προκάνει ν' ἀποτελειώσῃ τὸ λόγο του κι ἀπαντᾶτες μπαταριὲς πέφτουν στὸ Σκληῖθο μέσα. Ξαφνιασμένοι καὶ τρομαγμένοι οἱ Γερμανοὶ ἀρπάζουν τὰ ὅπλα τους. Τιμωροὶ οἱ ἀντάρτες ἔχουν τριγυρίσει τὸ χωριό. Ὅπως καυχιότανε ὁ ἀξιωματικὸς γιὰ τὸ φόνου τοῦ Καλλία, τὸν βρίσκει ριπή. Αἵματοστάλαχτος σωριάζεται νεκρὸς καὶ τὸ ραβδί τοῦ Ἑλληνα ἀνθυπολοχαγοῦ τοῦ φεύγει ἀπ' τὰ χέρια. Οἱ «πράσινοι διάβολοι» γίνανε τώρα «πράσινα ἄλογα» καὶ τρέχουν νὰ γλυτώσουν. Τριάντα Γερμανοὶ σκοτωμένοι καὶ δώδεκα αἰχμάλωτοι. Ἀπ' τὴ βιασύνη τους ἄφησαν κι ὅλο τὸν ὅπλισμό τους. Οἱ Ἑριννύες τοὺς τιμώρησαν σκληρά!...

Λαμπρὴ τοῦ 1944. Τὴν αὐτὴ τῆς Δεύτερης μέρας τῆς Πασχαλιᾶς, ἀκούστηκαν στὰ ξέμακρα τῆς Κουκουβίστας ντουφεκιές. Σὰν βγῆκαν μερικοὶ χωριανοὶ στὸ ξάγναντο, εἶδαν ν' ἀνηφορίζει στὸν τόπο τους τεράστια φάλαγγα. Ἀντάρτικη ὁμάδα πού ἔτυχε στὸ δρόμο τους προσπάθησε ν' ἀνακόψει τὸν ἐχθρό γιὰ λίγο, ὥς νὰ προκάνουν οἱ Ἕλληνες νὰ ξεμακρύνουν ἀπ' τὰ σπίτια τους. Καὶ μέσα στὸ χωριὸ ἀκούγονταν τρομαγμένα ξεφωνητά: «Γερμανοὶ ἔρχονται! Γερμανοὶ!! Φύγετε!». «Ἀλαφιασμένοι οἱ Κουκουβιστιανοί, ἀρπάζανε στὰ γρήγορα ἓνα μπόγο μὲ ρουχισμό, καὶ παίρνανε τὴν ἀνηφόρα κατὰ τὸ βουνὸ νὰ βροῦν καταφυγή. Ἀπ' τοὺς ἐννιάκισιους μείνανε στὸ χωριὸ καμιά διακοσαριά, γέροι, γριές κι ἀνήμποροι.

Τὸ ντουφεκίδι δὲν βάσταξε γιὰ πολὺ. Ἀνήμποροι οἱ ἀντάρτες νὰ κρατήσουν ἄλλο τὴ φάλαγγα, ἀποτραβήχτηκαν στὰ ψηλῶματα. Ἔτσι, ἀνεμπόδιστοι οἱ Ναζί πατοῦσαν τὴν Κουκουβίστα. Ἦταν ἡ ὥρα 10 τὸ πρωὶ στὶς 17 τοῦ Ἀπρί-

λη στὰ 1944. Ἡ φάλαγγα εἶχε ξεκινήσει χαράματα ἀπ' τὰ Καστέλλια. Στὸ δρόμο τους οἱ Γερμανοὶ καίγανε ὅποιο ξωκκλήσι ἢ τσοπάνικη καλύβα συντυχαίνανε.

Γιὰ πρώτη φορά τόσο μεγάλη καὶ παράξενη φάλαγγα πατοῦσε τοῦτο τὸ χωριό. Ζύγωναν τοὺς δυὸ χιλιάδες στρατιῶτες ἀρματωμένοι καλά, κι' εἶχαν μαζί τους τέσσερα ὀρειβατικά κανόνια, δέκα μεγάλους ὄλμους, χώρια τὰ μυρδάλια καὶ τὰ πολυβόλα. Ξωπίσω τους μπόλικα ξεφόρτωτα ζωντανά. Ἐντύπωση ὅμως κάνανε οἱ στρατιῶτες. Γιατὶ στὴ φάλαγγα δὲν ἦταν μονάχα Γερμανοί. Ἦταν μαζεμένες ὅλες οἱ φυλὲς τοῦ κόσμου. Τί ἤθελες καὶ δὲν ἐβλεπες. Μ' ὅλο πού ἦταν ὅλοι τους ντυμένοι τῇ γερμανικῇ στολή, τὰ πρόσωπα καὶ τὸ χρῶμα τους φανέρωναν ἄλλη φύτρα!

Καθὼς ἦταν ὁμάδες ξεχωριστές, ἀκούγονταν ἀλλιώτικη γλῶσσα. Ἡ μιὰ ὁμάδα δὲν μποροῦσε νὰ συνεννοηθῇ μὲ τὴν ἄλλη παρὰ μὲ νοήματα. Οἱ Γερμανοὶ ἦταν καμιὰ πεντακοσαριά καὶ λίγοι μαυροπουκάμισοι φασίστες πού κάνανε τὸν ἀγωγιάτη στὰ ξεφόρτωτα μουλάρια. Τὰ μπουλούκια, κοντὰ χίλιοι, ἦταν Ρουμάνοι, Σλοβάκοι, Κροάτες, Βούλγαροι καὶ κιτρινόχρωμοι Τάταροι. Ὅλοι μισθοφόροι. Καὶ τῇ φάλαγγα ἐκκλίνει ἓνας λόχος ἀπὸ τρακόσους παράξενους ἀνθρώπους. Τοῦτοι ἦταν πού ἦταν. Σὰν τοὺς ἐβλεπε «γαῖδοῦρα ἀπόρριχνε», ὅπως μοῦ εἶπε κάποιος ντόπιος. Ἦταν Ἀραπάδες μὲ χαραγμένα τὰ μάγουλά τους ἀπ' τὰ γεννοφάσκια τους. Ἀπ' τὴ μύτη καὶ τ' ἀφτιά τους κρέμονταν χαλκάδες σὰν σκουλαρίκια. Τὰ μεγάλα καὶ παχειὰ χεῖλια τους ἀφήνανε νὰ φαίνονται δυὸ σειρὲς ἀπὸ κάτασπρα δόντια, πού τοὺς κάνανε ἀκόμα πιὸ πολὺ φριχτούς κι' ἀποκρουστικούς: «Ὅλοι τους μιὰ κοψιά, μὲ σφιχτοδεμένα ὅμως κορμιά. Αὐτὸς ἦταν ὁ περίφημος λόχος τῶν Μαροκινῶν. Κεφαλὴ τους ὁ Γάλλος λοχαγὸς Ἀντρέ Ρουέν, ἀπ' τὴν Ἀλσατία.

Λίγος καιρὸς ἦταν πού φέρανε τὸ λόχο αὐτὸ ἀπ' τὸ γαλλικὸ Μαρόκο στὴν Ἑλλάδα καὶ τὸν κρατοῦσανε στὴ Γραβιά. Τὸν εἶχαν πάντα μακριὰ ἀπ' τοὺς ἄλλους μισθοφόρους καὶ καμιὰ σχέση. Κρασί κι ὅλα τὰ πιστὰ τοὺς ἀπαγορεύανε νὰ πίνουν κι ἡ τιμωρία τους θάνατος! Κάποιος πού παράκουσε τὸ πλήρωσε μὲ τὴ ζωὴ του. Τὸν ντουφεκίσανε μπροστὰ στὸ λόχο. Δὲν τοὺς ἀφήνανε νὰ πίνουν, γιατί σὰν μεθοῦσανε γίνονταν ἔξη τους. Τὸ οἰνόπνευμα ἐνεργοῦσε πάνω τους ἀφροδίσια καὶ παθαίνανε πριαπισμό... Μα-

νιασμένοι ρίχνονταν νὰ βιάσουν ὅ,τι ζωντανὸ βρισκόταν μπροστὰ τους... Κοντολογίς ἦταν ἀνήμερα μαῦρα θεριὰ πού ἀπ' τὴ ζούγκλα τῆς Ἀφρικῆς, οἱ Ναζὶ τοὺς κουβάλησαν νὰ σπαράξουν καὶ σκλαβωμένους ἄσπρους!...

Ἡ φάλαγγα, ἄλλη δουλειὰ δὲν εἶχε παρὰ νὰ ἀφανῆσει σύσπιτο τὸ ἀνταρτοχώρι αὐτό. Τὴν πληροφορία τούτη ἔδωσε ἓνας Ἕλληνας πού ἀεῖζει νὰ ἀναφέρω τ' ὄνομά του. Ἦξερε γερμανικὰ κι ἀφοῦ ἀπόχτησε τὴν ἐμπιστοσύνη τῶν Ναζὶ ἐκλεβε πληροφορίες καὶ διαταγές... Τὰ πρόδινε στοὺς Ἕλληνες πατριῶτες καὶ τοὺς εἰδοποιοῦσε. Πρόσφερε τόσες καὶ τόσες ὑπηρεσίες στὴν Πατρίδα του! Στὸ τέλος τὸν ἀνακαλύψανε οἱ Γερμανοὶ καὶ τὸν ντουφεκίσανε.

Χωρὶς ἀργητὰ ἡ φάλαγγα ἄρχισε τὴ δουλειὰ της. Σφιχτοζώσανε τὸ χωριὸ ἀπὸ παντοῦ καὶ πέσανε στὴν ἀρπαγὴ. Οἱ μισθοφόροι, ἔξὸν ἀπ' τοὺς μαῦρους, ἦταν οἱ πιὸ καλοὶ στὸ κούρσεμα. Οἱ μαῦροι μείνανε ἀκόμα παράμερα. Δὲν ἦρθε ἡ ὥρα τους... Τὰ κλεψίμια τὰ κουβαλοῦσανε στὴν πλατεῖα, πού τοὺς πρόσμεναν οἱ ἀφέντες τους. Ἀφοῦ ξεδιαλέγανε, ὅ,τι θάκανε καὶ τὰ φορτώνανε οἱ Ἱταλοὶ στὰ μουλάρια, τὰ ὑπόλοιπα, μικρότερης ἀξίας, τὰ χαρίζανε στοὺς μισθοφόρους.

Σὰν ξεγυμνῶσαν τὰ σπίτια, ὕστερα βάλθηκαν νὰ σκάβουν καὶ νὰ ξεχνώνουν ἀπὸ λάκκους τὰ πράματα πού οἱ χωριάτες εἶχαν κρυμμένα. Τούτῃ τῇ φορά τίποτα δὲ γλύτωσε. Μπήκανε ἀκόμα καὶ στὴν ἐκκλησίᾳ κι ἀρπάξανε τὰ ἱερὰ σκεύη, τὰ μεταξωτὰ ἄμφια, τὸ ἀργυροδεμένο Εὐαγγέλιο καὶ πιστολίζανε τίς ἀγιωτικὲς εἰκόνες. Ἀδυναμία δεῖξανε στὴν εἰκόνα τῆς Παναγίας καὶ σ' ὅλες τίς ἀγίες. Πάνω τους ζωγραφίσανε πρόχειρα διάφορες αἰσχροτήτες. Μερικοὶ γιὰ νὰ γελάσουν, μασκαρευτήκανε τὰ ἄμφια καὶ γύριζαν μέσα στὸ χωριό. Οἱ μισθοφόροι κείνη τὴ μέρα ξεπέρασαν στὴν τέχνη τῆς ἀρπαγῆς τοὺς ἀφέντες τους Ναζὶ.

Τὸ σούρουπο ἄρχισε ν' ἀργοπέφτει τυλίγοντας τὸ πολυκουρσεμένο χωριό. Οἱ Γερμανοὶ μὲ τοὺς μισθοφόρους τους χαίρονταν τὸ κοῦρσο τους. Μὲ τὸ ξεγύμνωμα τῆς Κουκουβίστας τελείωσε ἡ πρώτη πράξη τῆς τραγωδίας της. Τώρα, στὴ δεύτερη πράξη, οἱ ὡς τώρα θεατὲς θὰ γίνονταν πρωταγωνιστές!

Ὅλο τὸ διάστημα τῆς ἀρπαγῆς, οἱ Μαροκίνοὶ ἀπὸ μακριὰ παρακολουθοῦσαν. Τώρα ἔφτασε ἡ ὥρα νὰ παίξουν κι' αὐτοὶ τὸ ρόλο τους. Οἱ

αφέντες τους τούς φυλάγανε για τήν πρεπούμενη στιγμή. Κι' ἔφτασε! Οἱ Γερμανοὶ δώσανε τὸ λεύτερο στοὺς μαύρους νὰ ψάχνουν τὰ σπίτια κι ὅπου βρίσκουν κρασί νὰ πίνουν ὅσο ἐέλουν. Σύγχρονα τοὺς ἀφήσανε νὰ καταλάβουν πὼς οἱ γυναῖκες τοῦ χωριοῦ θὰ ἦταν στὴ διάθεσή τους. "Ἄλλο πού δὲ θέλανε οἱ διψασμένοι ἀπὸ πιότὸ καὶ σάρκα κτηνάνθρωποι τῆς Ἀφρικῆς.

Μὲ παράξενα ξεφωνητά, ἀναρθρες κραυγές, χάχανα, ξεχύνονται στίς γειτονιές τοῦ χωριοῦ ψάχνοντας πρῶτα γιὰ κρασί. "Ὅπου συντυχαίνουν, βαρέλι, μὲ πιστολιές ἀνοίγουν τρύπες. "Ὅπως κρουναλιάζει ἀπὸ τὸ βαρέλι τὸ κρασί, βάζουν τὸ στόμα τους καὶ πίνουν, πίνουν! Γύρω ἀπὸ ἓνα βαρέλι, δέκα δεκαπέντε μαῦροι, κολλημένοι στὸ βαρέλι, μὲ λαχτάρα καταπίνουν τὸ κρασί πού ξεπετιέται ἀπ' τὶς τρύπες. Ἀφοῦ πιοῦν κάμποσο, κοιλιῶνται μεθυσμένοι. Τῇ θέσῃ τους παίρνουν ἄλλοι ἀραπάδες πού διψασμένοι καρτερούσανε νὰ κολλήσουν τὸ στόμα τους στίς τρυπιμένες δοῦγες τοῦ βαρελιοῦ. Πού νὰ τοὺς προκάνουν οἱ κάνουλες τῶν βαρελιῶν...Σ' ὅλα τὰ κατώγια πού ὑπάρχουν κρασοβάρελα, γίνεται αὐτό. Μοιάζουν μὲ κουτάβια πού πέφτουν πάνω στὴ μάνα τους σκύλα νὰ βυζάζουν! Καὶ μερικοὶ φιλότιμοι, πού γιόμισαν τὸ στομάχι τους κρασί, στὸ μεθύσι τους θυμηθῆκαν καὶ τὸ λοχαγό! Βρίσκουν τὸ δισκοπότηρο, τὸ γεμίζουν κρασί, καὶ τὸ φέρνουν τρεκλίζοντας καὶ χαχανίζοντας νὰ πιεῖ κι' ὁ Γάλλος λοχαγὸς Ἀντρέ Ρουέν!...

Πολλὲς ὥρες δὲν κράτησε τοῦτο τὸ ξεφάντωμα. Ἀπ' τὸ πολὺ κρασί, ὅλοι οἱ Μαροκινοὶ εἶναι μεθυσμένοι. "Ἄν ὅμως τὸ κρασί τοὺς ἐσθῆσε τὴ δίψα τοῦ πιότου, τοὺς ἀναψε τὸν πόθο τῆς σάρκας. "Ἐπρεπε τώρα κι' ἀπ' αὐτὴ νὰ ξεδιψάσουν.

Ἀγριόθηροι, μ' ἀφρισμένα χεῖλια ξαπολιῶνται καὶ χυμᾶνε μέσα στὰ σπίτια, ἀποζητώντας ἀνθρώπινη σάρκα. Στ' ἀντίκρουμά τους οἱ χωριάτες τρομαγμένοι πηδᾶνε ἀπ' τὰ παράθυρα νὰ γλυτώσουν. Τὸ σκοτάδι γεμίζει ἀπὸ γυναικεῖα σριγγλίσματα, κλάματα, σπαραχτικὰ ξεφωνητά κι' ἀπ' τὸ διαβολικὸ γέλιο καὶ τὰ οὐρλιάσματα τῶν μαύρων. Μιά ὀργιαστικὴ ἀλλὰ καὶ τραγικὴ νύχτα. Ζήτημα, ἂν στοῦ πολέμου τὴ θύελλα, δοκίμασε ἓνα τέτοιο ἄλλο μέρος τῆς κατεχόμενης Εὐρώπης.

"Ὅσες ἀπ' τὶς γυναῖκες νιές, γριές, δὲν προκάνουν νὰ φύγουν, μὲ ρόπαλα, μὲ τὰ δόντια καὶ νύχια, παλεύουν νὰ γλυτώσουν τὸ βιασμό. Ἀρ-

κετὲς τὰ καταφέρνουν. "Ἄλλες ὅμως, λαθωμένες, λιπόθυμες, ξεψυχισμένες, ἀφήνονται στὰ χέρια τῶν Μαροκινῶν. Βιάζονται ἀπανωτά. Κορίτσια ξεπαρθενεύονται, μεσόκοπες καὶ τρεμγόνατες γριές βιάζονται, ἀκόμα καὶ γέροι παραφύση!... Μὲ σκισμένα ροῦχα, ξεσκισμένες σάρκες, μ' ἀνείπωτα μαρτύρια στὸ κορμί, ἀφοῦ τὰ χορτάσουν οἱ ὕαινες τῆς Ἀφρικῆς, παρατᾶνε τὰ θύματά τους μέσα σὲ λίμνη ἀπὸ αἷμα...

Ἡ ἀμόλευτη ἠθικὴ τῆς χώρας μας, πού τόσο ἀγνὴ βαστάχτηκε ἀπ' τὶς Ἑλληνίδες, μὲ κάνει νὰ μὴν ἀναφέρω ὀνόματα συγκεκριμένα, ἂν κι ἔχω. Τοὺς φτάνει τὸ ἄθελο καὶ μαρτυρικὸ ντρόπιασμά τους! "Ἀς μείνουν ἀνώνυμες στὴν ἱστορία τῆς Κατοχῆς οἱ ἡρωίδες αὐτές. Τὸ στεφάνι τῆς «ὁμολογήτριας» γιὰ πάντα θὰ τὶς συντροφεύει.

Δὲν μπορῶ ὅμως νὰ κρύψω καὶ μερικὰ περιστατικά. Τὰ ἀνθρωπόμορφα θεριά, μπαίνουν στὸ σπίτι τῆς Χ.Κ. πού τὴ βρίσκουν λεχῶνα νὰ βυzaίνει τὸ βρέφος. Ἀρπάζουν τὸ βυzaσταρούδι καὶ τὸ πετᾶνε στὴν αὐλὴ. "Ὑστερα ρίχνονται νὰ τὴ βιάσουν. Τῆς ξεσκίζουν τὰ ροῦχα τῆς ματώνουν τὸ κορμί, μὰ κείνη ἀντιστέκεται ἡρωϊκά. "Ἐνα δυνατὸ χτύπημα στὸ κεφάλι τὴν παραδίνει στὰ χέρια τους λιπόθυμη. Σ' ἄλλο σπίτι, βρίσκουν στὸ παραγώνι νὰ κοιτάται ἡ κουτσὴ καὶ τυφλὴ ὀγδοντάχρονη Β. Ἀχ. Τῆς ρίχνονται. Μὲ χοντρὸ δαυλὶ ἢ γριὰ χτυπάει στὸ κεφάλι δυνατὰ κάποιον ἀπ' αὐτοὺς. Τοῦτο ἀγριεύει τοὺς συντρόφους του. Τὴ βιάζουν μ' ἀνείπωτα μαρτύρια. "Ὑστερα ἀρπάζουν ἀναμένα δαυλιὰ καὶ τῆς τὰ χώνουν στίς μασχάλες, στὸ στήθος καὶ στὸ γεννητικὸ τῆς ὄργανο. "Ὑστερα τὴ σκοτώνουν. Ἀλλοῦ πάλι ὁ σαρανταπεντάρης Θ.Μ. παλεύει νὰ ὑπερασπιστῇ κάτι γυναῖκες. Τὸν σκοτώνουν κι ὕστερα ἀσελγοῦν στὸ κουφάρι του. Τὸ ἴδιο καὶ τὸ Θ.Τ. 60. Σὲ κάποιο φτωχό-κάλυβο ἀνήμερος βρίσκεται στὸ στρῶμα ἐβδομηνταχρονίτης γέροντας. Οὔτε τὰ χρόνια οὔτε ἡ κατάστασή του ἐμποδίζουν τοὺς ἀραπάδες ἀπανωτὰ νὰ ἀσελγήσουν...

Ἡ ἀφροδίσια μανία τῶν Μαροκινῶν δὲν περιορίζεται στοὺς ἀνθρώπους. Ὁ πριαπισμὸς τοὺς σπρώχνει ἀκόμα καὶ στὴν κτηνοβασία. Ἀνάμεσα στὰ πλιάτσικα πού ἔχουν συνάξει στὸ πλάτωμα τοῦ χωριοῦ, εἶναι καὶ μιά γαϊδούρα. Οἱ Ναζὶ τὴ χαρίζουν στοὺς μαύρους νὰ ξεσπάσουν τὴ σαρκικὴ τους μανία. Μὲ μιά συμφωνία. Ἡ κτηνοβασία νὰ γίνεῖ μπροστὰ σ' ὅλους. Οἱ μεθυσμένοι κτηνάνθρωποι δέχονται. Πολλοὶ Γερ-

μανοί συνάζονται να παρακολουθήσουν το σεξουαλικό αυτό θέαμα.

Οι μαύροι φέρνουν τη γαϊδούρα ανάμεσα στους συγκεντρωμένους αφέντες τους, να ξεπληρώσουν τη σαρκική τους υπόσχεση. Ένας απ' τους Μαροκινούς κρατάει το ζωντανό απ' το χαλινάρι, άλλος σηκώνει και βαστάει την ουρά για να εύκολύνει τόν επιβήτορα, ενώ ο τρίτος κάνει χρέη γαϊδάρου!...

Όλοτρίγυρα οι Ναζί διασκεδάζουν χαχανίζοντας και χειροκροτάνε το άπιθανο αυτό σύμπλεγμα!... Γελάνε, ενώ θαπρεπε να κρύβουν το πρόσωπό τους από ντροπή για τους συντρόφους τους στον πόλεμο! Το μαρτύριο του ζωντανού δεν τελειώνει με το έναν. Κρατάει κάμποσο. Γιατί αρκετοί μαύροι παίρνουν τη θέση του γαϊδάρου... Κι' ολόγυρα οι θεατές Ούννοι, με ξεφωνητά τους ξεθαρεύουν!... Στην πολύτομη μαύρη ιστορία των Γερμανών που αφήσανε για τοῦτο τὸν πόλεμο, οι σελίδες τους για την Καλοσκοπή θα είναι οι διαλεχτότερες!

Άργά, ύστερα απ' το μεσονύχτι, περίπολα απ' τους άλλους μισθοφόρους γυρόφερναν τις γειτονιές του χωριού και περιμάζευαν τους άραπάδες. Οι πιο πολλοί πεσμένοι μέσα στα σοκάκια αναισθητοί απ' το μεθύσι. Παράξενη σιωπή γεμίζει τη νύχτα, λές και τίποτα δὲ γίνηκε. Άνάρια και ποῦ ἀπὸ κάποιο σπίτι ἀκούγεται γυναικείο κλάμα ἢ βαρὺς ἀναστεναγμός απ' τὰ βάθη τῆς πονόδαρτης ψυχῆς τῆς. Δερνοκοπιῶνται γιὰ τὸ σατανικὸ ντρόπιασμά τους, τὸ ἀνάκουστο πάθημά τους...

Ἡ δεύτερη πράξη ἀπ' τὸ δράμα τῆς Καλοσκοπῆς ἔκλεισε μὲ τὰ αἰματοστάλαχτα ὄργια καὶ τὴν κτηνοβασία τῶν Μαροκινῶν τῇ νύχτῃ τῆς 17 πρὸς τῆς 18 τοῦ Ἀπρίλη 1944. Τὰ ξημερώματα θ' ἄρχιζε ἡ τρίτη πράξη.

Τὴν αὐγὴ στὶς 18, Τρίτῃ μέρῃ τῆς Λαμπρῆς, ἀφοῦ ἀποτραβήξαν ἀπ' τὸ χωριὸ τὰ κλεψίμια τους, βάλθηκαν νὰ καταστρέψουν συνθέμελῃ τὴν Καλοσκοπή. Μὲ ἐμπρηστικὴ σκόνῃ ἀρχίσανε νὰ βάζουν φωτιά στὰ σπίτια. Σὲ λίγο λαμπαδιάζει ἀπὸ παντοῦ. Στὸ σχολειό, βγάζουν ἔξω τὰ θρανία, τὰ στοιβάζουν καὶ τὰ καίνε. Τὸ ἴδιο καὶ τὸ σχολειό. Στὴν ἐκκλησιά, δὲν περιορίστηκαν στὸ ξεγύμνωμα ποῦ τῆς κάνανε. Τὴν ἀνατινάζουν μὲ δυναμίτες συνθέμελῃ. Τὰ εἰκονίσματα, τὰ ἱερὰ βιβλία τὰ πετάνε σὲ κάποιο γειτονικὸ ἀχυρῶνα καὶ τὰ καίνε. Ὁ καπνὸς φτάνει μεσοῦρانا. Ἡ φωτιά κόρῳσε καὶ κατατρώει τὸ χωριὸ ἀπὸ παντοῦ. Ἀπ' τὰ διακόσια σπίτια καμιά εἰκο-

σαριά ξεμοναχιασμένα γλύτῳσαν.

Τὸ ἀπομεσήμερο, ὅταν ἡ φάλαγγα ἔπαιρνε τὸ δρόμο τοῦ γυρισμοῦ γιὰ τὴ βάση τῆς, ἄφηνε ἔωπίσω στὴν Κουκουβίστα μονάχα καψαλιασμένα ντουβάρια. Ἀποκαΐδια γίνανε καὶ μεταβλήθηκε σ' ἐρημοχώρι. Οἱ διαγουμιστὲς βουλήθηκαν νὰ τὴν ξεθεμελιώσουν καὶ τὸ φέρανε σὲ τέλος. Ὅμως οἱ κάτοικοι δὲ λύγισαν, δὲν τσάκισαν. Ἄν καὶ ξεσπίτῳτοι θὰ ἔακολουθοῦσαν τὸν ἀγῶνα ὡς τὴ στερνὴ στιγμὴ, ὡς τὴ μέρῃ ποῦ ὁ ἥλιος τῆς λευτεριᾶς θὰ ἔλουζε τὸ ἀφανισμένο χωριὸ τους. Ἀτσαλόψυχοι βάλθηκαν νὰ περιμαζέψουν τὸ ρημαγμένο χωριὸ τους καὶ νὰ ζήσουν μέσα στὰ γκρεμίδια.

Ἐμελλε ἡ τρίπραχτὴ τραγωδία τῆς Κουκουβίστας νὰ ἔχει κι ἐπίλογο. Μῆνας δὲν πέρασε ἀπὸ τότε ποῦ τὴν κακουργέψαν οἱ Γερμανοί. Οἱ Κουκουβιστιανοί, μὲ ἐλατοκλῶναρα καὶ φτέρες σκεπάσανε πρόχειρα τὰ καψαλιασμένα ντουβάρια τῶν σπιτιῶν τους καὶ μένανε. Μὰ στὶς 29 τοῦ Μάη στὰ 1944, ἀναπάντεχα τὸ χωριὸ δέχτηκε κανονιές. Ἐξω νοῦ οἱ χωριανοί, φεύγανε ἀπ' τὸ χωριὸ τους γιὰ τὸ βουνό. Τέσσερα βερὰ κανόνια στημένα στὸν κάμπο τῆς Γραβιάς, κοντὰ στὰ Καστέλλια, χτυποῦσαν τὴν Κουκουβίστα. Ἦταν ἡ χαριστικὴ βολή! Πέντε μερόνυχτα κράτησε ἀδιάκοπο τὸ κανονίδι. Ὅτι, γλύτῳσε ἀπ' τὴ φωτιά, οἱ ὀβίδες τὸ ἀποτέλειωσαν. Τὰ χαλάσματα γκρεμίζονταν καὶ τὸ χωριὸ γίνηκε ἀπέραντος σπιτόταφος μὲ σωριασμένες πέτρες κι' ἀγκωνάρια, καψαλιασμένες ξυλοδεσιές, σίδερα καὶ ξερριζωμένα δέντρα. Ὁ χαλασμός αὐτὴ τὴ φορὰ ἦταν ὀλοκληρωτικός. Καὶ τὸ κακὸ δὲν περιορίστηκε στὰ πέντε μερόνυχτα. Κάθε τόσο ὅλο καὶ τὴν θυμόνταν τὰ κανια. Ὅσες φορὲς ὁ Γερμανὸς διοικητὴς ξεφάντωνε μεθυμένος, εἴτε νύχτα ἢ μέρῃ, πρόσταζε νὰ ρίξουν μερικὲς κανονιές καὶ στὸ ἀνταρτοχώρι αὐτὸ τῆς Ρούμελης. Ὅλο τὸ καλοκαίρι κράτησε τὸ ἀδιάκοπο αὐτὸ κανονίδι κι οἱ χωριάτες ζοῦσαν ὅλο τὸν καιρὸ στοὺς λόγγους καὶ τὶς σπηλιές. Τὶς νύχτες δούλευαν στὰ χωράφια τους. Μὲ τὴν προσμονὴ πῶς δὲ θ' ἀργοῦσε νὰ φτάσει ἡ τιμωρία τοῦ σκληροῦ δυνάστη. Κι ἤρθε!

Τὸν Αὔγουστο τοῦ 1944, οἱ Γερμανοὶ μὲ μεγάλες δυνάμεις θελήσανε νὰ ξεκαθαρίσουν τὴ Ρούμελῃ ἀπ' τοὺς ἀντάρτες. Στὴν Παρνασσίδα ἄρχισαν τὸν Δεκαπενταῦγουστο. Πέντε χιλιάδες στρατὸς ξεκίνησε ἀπὸ τὴ Γραβιά, Καστέλ-

λια, Μπράλλο, κι' άλλους τόσους απ' την 'Υπάτη και τη μεριά της Σπερχειάδας. Στις 17 Αυγούστου ἀνηφόρισαν κατὰ τὴν Κουκουβίστα καὶ στὶς 18 πού μπήκαν τὴ θρῆκαν ἄψυχη. Οἱ Κουκουβιστιανοὶ πιάσανε καὶ πάλι τὴ Γκιώνα. Δὲ θρῆκανε πολλὰ οἱ Ναζί. Κάψανε τὰ εἴκοσι σπίτια πού γλύτωσαν τὴν ἄλλη φορά καὶ γκρέμισαν ὅ,τι εἶχαν πρόχειρα σκεπάσει. Κάψανε ὅλες τὶς θημωνιές πού θρίσκονταν στὰ ἀλώνια. Στάχυ δὲν ἀφήσαν. Μὰ καὶ πάλι τὸ πέρασμά τους δὲν ἦταν ἀμάτωτο. Σφάξανε τὸ γέρο 'Ηλ. Γεωργίου 90, καὶ σκοτώσανε τὸ Θύμιο Πριόβολο 75. Ἀπὸ κεῖ φύγανε οἱ Γερμανοί, νὰ σκορπίσουν τὸν ὄλεθρο σ' ἄλλα Ρουμελιώτικα χωριά. Κολῶνες καπνοῦ καὶ μαῦρο σύγνεφο σκέπασε τὸν τόπο ἀπ' τὶς πυρκαγιές πού ἀνάψανε στὰ χωριά τῆς Γκιώνας. "Εμοιαζε τὸ βουνὸ σὰν νὰ ἔκρυβε ἡφαίστειο πού ξαφνικὰ ξέσπασε τὸ θυμὸ του.

Οἱ ἀντάρτικες δυνάμεις μὲ ψυχικὸ πόνο παρακολουθοῦσαν τὸ χαλσμὸ τοῦ τόπου. Πῶς νὰτὰ θάλουν μὲ τόσες πολὺψυχες ἐχθικές δυνάμεις... "Ολο ὅμως καρτερᾶνε. Κάποια στιγμή θὰ τοὺς δοθῇ ἡ περίσταση. "Ενα τμήμα παρακολουθοῦσε τὸν ἐχθρὸ ἀπ' τὰ πλάγια νὰ τὸν χτυπήσει ὅταν θὰ τὸν βολοῦσε.

Στις 24 Αυγούστου 1944, τὴν αὐγὴ, λόχος ἀπὸ ἐξακόσους Γερμανούς, πιστοφυλακὴ στὸ κύριο σῶμα, ἀφήνει τὴ Γκούρα τραβώντας κατὰ τὴν Κουκουβίστα. "Αφαντο τοὺς πηγαίνει ἀπὸ κοντὰ ἀντάρτικο τμήμα. Ἀφήνει τοὺς Ναζί νάμπουν στὴν Κουκουβίστα καὶ νὰ ξενοιαστοῦν.

Εἶναι μεσημέρι. Ἀπ' τὴ θέση Μνήματα ξεχύνονται ἄξαφνα οἱ ἀντάρτες μέσα στὸ χωριό. Οἱ Γερμανοὶ τρομαγμένοι ἀπ' τὸ ἀναπάντεχο, ὀχυρώνονται στὰ γκρεμίσματα καὶ τ' ἀποκαΐδια. Δὲν τοὺς φυλᾶνε ὅμως. Μὲ πείσμα οἱ ἀντάρτες τοὺς χτυπᾶνε ἀπὸ παντοῦ. Γίνονται τώρα οἱ τιμωροὶ τῆς πολὺπαθῆς Καλοσκοπῆς. Στὰ χαλάσματα, πίσω ἀπ' τοὺς μισογκρεμισμένους τοίχους οἱ Γερμανοὶ χτυπημένοι βογγᾶνε. Ἀπὸ ἀγκωνάρι σὲ χάλα-

σμα, ἀπὸ σοκκάκι σὲ πλάτωμα, γίνεται σωστὴ μάχη. Ὁ ἀξιωματικὸς τῶν Ναζί πέφτει νεκρὸς ὅπως θρискόταν ταμπουρωμένος στὰ ρειποθέμελα τοῦ σχολείου.

Οἱ ἀντάρτες δὲν εἶναι πολλοὶ γιὰ νὰ μπορέσουν νὰ ζώσουν τὸ χωριὸ ὥστε νὰ μὴ γλυτώσει ἓνας ἀπ' τὸν ἐχθρὸ. Τὰ ἄλλα τμήματα μακριά, δὲν προκάνουν νὰ λάβουν μέρος στὴ μάχη. Στὰ μετὰξὺ, ἀπ' τὸ σύβροντο τῆς μάχης, πήρανε εἶδηση τὰ Καστέλλια κι' ἀρχίσανε νὰ χτυπᾶνε μὲ κανόνια τὴν Κουκουβίστα, ὑποστηρίζοντας τὴ φευγάλα τῶν δικῶν τους.

Θὰ εἶναι ἡ ὥρα 6 τὸ δειλινό, ὅταν οἱ Γερμανοὶ σκόρπιοι παίρνουν τὸν κατήφορο γιὰ τὰ Καστέλλια. Πετᾶνε τὰ ὅπλα, τὸν ἐφοδιασμό τους, τὰ κλεμμένα ἀπ' τὰ γειτονοχώρια, ὅ,τι ἔχουν πάνω τους. "Άλλο δὲ σκέπτονται τούτῃ τὴν ὥρα παρὰ πῶς νὰ σωθοῦν τρέχοντας. Μέσα στὰ γκρεμίσματα τῆς Κουκουβίστας ἀφίνουν σαράντα σκοτωμένους κι' ἄλλους τόσους λαθωμένους. Κι' οἱ ἀντάρτες εἶχαν ἑπτὰ νεκρούς.

"Ετσι ξεπλήρωσαν ἀκριβὰ οἱ μακελλάρηδες πού ἀπανωτὰ κάψανε καὶ κακουργέψανε τὸ χωριὸ αὐτὸ τῆς Ρούμελης.

Μερικὰ καρβουνιασμένα χαλάσματα, σωρὸς ἀπὸ γκρεμίσματα κι' ἀποκαΐδια, δείχναν τὸν τόπο στὴ Γκιώνα πού ὀρθωνόταν τὸ χωριὸ τῆς Καλοσκοπῆς (Κουκουβίστας). Αὐτὴ πού πιστὴ στὴ ρουμελιώτικη παράδοση, τόσο πάλεψε γιὰ τὴ λευτεριά τῆς χώρας, δέχτηκε τὴ φωτιά, τὸ χαλασμὸ, τὸ ὄργιο καὶ τὴ σφαγὴ, πού μανιασμένος ξαπόλυσε καταπάνω τῆς ὁ μακελλάρης κατακτητὴς. Τὴν ἀφάνισε ὁλοτελὰ, τὴ γκρέμισε συθέμελα, τὴν ἄφησε ἓνα ἐρημότοπο. Μὰ τ' ὄνομά της ἀπόμεινε σύμβολο στὴν Ἑθνικὴ Ἀντίσταση!

(Ἀπόσπασμα ἀπ' τὸ ἀνέκδοτο βιβλίον τοῦ Τάκη Λάππα «ΜΑΤΟΒΑΜΜΕΝΕΣ ΔΑΦΝΕΣ ΤΗΣ ΡΟΥΜΕΛΗΣ 1941—1944»

Στιχειοθεσία - ἐκτύπωση ΔΗΜΗΤΡΗ ΠΛΑΤΗ
Γερανίου 7 — ΑΘΗΝΑ — Τηλ. 52.27.059